

RANUAN
LUKIO

LUKIO-OPAS

2024-2025

JOHDANTO	- 5 -
YHTEYSTIEDOT	- 6 -
NÄIN LUKIO TOIMII	- 7 -
Kanslia	- 7 -
Kenen puoleen voi kääntyä opiskeluun liittyvissä asioissa?	- 7 -
Lukion oppitunnit	- 7 -
Ruokailu	- 8 -
Tiedottaminen	- 8 -
Wilma	- 8 -
Opiskeluhoolto	- 8 -
Opinto-ohjaus	- 9 -
Lukion arkeen liittyviä käsitteitä	- 9 -
Oppikirjat ja tietokoneet	- 11 -
Käyttäjätunnukset	- 11 -
Kokeet ja niiden palautus	- 12 -
Opintosuoritusten seuranta	- 12 -
Opiskelijakunta	- 13 -
Poissaolot	- 13 -
Oppivelvollisuuden suorittaminen perusopetuksen jälkeen	- 13 -
Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen	- 13 -
Opiskelun keskeyttäminen	- 14 -
Oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus- ja valvontavastuu	- 14 -
Opiskelijan katsominen eronneeksi	- 14 -
Opiskelun maksuttomuus	- 15 -
Koulumatkat	- 16 -
Opintotuki	- 16 -
SUORITUSOHJEISTO	- 18 -
Lukion oppimäärän suorittaminen	- 18 -
Opintojaksojen arviointi	- 18 -
Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät	- 19 -
Suullisen kielitaidon arviointi	- 20 -
Oppiaineen oppimäärän arviointi	- 20 -
Etenemiseste ja opintojaksojen uusiminen	- 20 -
Poissaolokäytännöt	- 21 -
Itsenäisesti suoritettavat opinnot	- 22 -
Arvioinnin uusiminen ja oikaisu	- 23 -
Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen	- 23 -
Laaja-alaisen osaamisen arviointi	- 24 -
Matematiikan oppimäärän vaihtaminen	- 24 -
Todistukset	- 25 -
YLIOPPILASTUTKINTO	- 26 -
Oikeus osallistua ylioppilaskokeisiin	- 26 -

Osallistumisen epääminen	- 26 -
Kokeisiin ilmoittautuminen	- 27 -
Tutkinnon kokeet	- 27 -
Kokeiden taso	- 28 -
Suorituskerrat ja hajauttaminen	- 28 -
Tutkinnon maksuttomuus	- 28 -
Kokeiden arviointi	- 29 -
Kompensaatio	- 29 -
Ylioppilaskokeen uusiminen ja arvosanan korottaminen	- 29 -
Tutkinnon täydentäminen	- 30 -
Suulliset kuulustelut	- 30 -
Äidinkielen koe sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe	- 31 -
Kielten kokeet	- 31 -
Matematiikan koe	- 31 -
Reaalikoe	- 32 -
Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen	- 32 -
Erityisjärjestelyt äkillisessä ja ennakoimattomassa tilanteessa	- 33 -
YLIOPPILASKOKEIDEN PÄIVÄT	- 34 -
Syksy 2024	- 34 -
Kevät 2025	- 34 -
JAKSOJEN VAIHDOSTEN, ARVIOINTIEN JA UUSINTAKOKEIDEN AJANKOHDAT	- 35 -
TAPAHTUMAT LUKUVUONNA 2024–2025	- 36 -
Syksy 2024	- 36 -
Kevät 2025	- 36 -
RANUAN LUKION OPETUSSUUNNITELMAAN SISÄLTYVÄT OPINTOJAKSOT	- 37 -
Lukiodiplomit	- 39 -
Temaattiset opinnot	- 39 -
OPINTOJAKSOT VUOSILUOKITTAIN	- 40 -
LUKUVUODEN TYÖAJAT	- 42 -
OPISKELIJAT VUOSILUOKITTAIN	- 43 -

JOHDANTO

Hyvää lukuvuotta 2024-2025 Ranuan lukiossa!

Tervetuloa aloittamaan uutta lukuvuotta Ranuan lukioon. Tänä vuonna meillä aloittaa 56 opiskelijaa ja edessämme on monin tavoin mielenkiintoinen vuosi. Vietämme ensimmäiset kuukaudet vielä Rantakoulun väistötiloissa, joista siirrymme ajanmukaisesti ja uusiin tiloihin loppusyksystä. Tätä kirjoittaessa arvioitu muuttomme tapahtuu loka-marraskuussa tavoitteena kolmannen jakson aloitus uusissa opetustiloissa.

Luontoyrittäjyys lisää lukiomme näkyvyyttä myös muualla Ranualla ja vähän pidemmälläkin. Pidimme ensimmäiset profiloitumiseemme liittyvät opintojaksot viime lukuvuonna ja tänä vuonna tarjonta laajenee, kun esimerkiksi perustamme harjoitusryityksen. Erikoisopinnoista huolimatta olemme ketterä yleislukio, joka haluaa tarjota opiskelijalle parhaan mahdollisen opiskelukokemuksen hyvillä eväillä jatko-opintoihin. Osana näitä opiskelukokemuksia tarjoamme laajan valikoiman mahdollisuuksia kansainvälistymiseen, joista esimerkkeinä ovat alkava Euroopan Unionin rahoittama Erasmus+ -ohjelma sekä Opetushallituksen rahoittama kansainvälisyysshanke. Kannattaa tarttua mahdollisuuksiin, joita aiemmilla kouluasteilla ja ehkä tulevaisuudessakaan ei ole niin helposti saatavilla.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi kauan kaivatut lukion verkkosivut valmistuvat toivottavasti vuoden 2024 loppuun mennessä, jolloin ajantasaista tietoa voi tämän oppaan lisäksi löytää myös verkosta. Lukuvuosi tulee olemaan täynnä työtä, joka joskus voi olla raskastakin, mutta sen keskeyttää lukion omat yhteisölliset tapahtumat ja arjen käydessä raskaaksi tuemme opiskelijaa koko työyhteisön voimin. Toivotan tässä vaiheessa koko lukion välle voimia, onnistumisia sekä menestymisen hetkiä!

Ranualla 1.8.2024

Petteri Mertala,
Lukion rehtori

YHTEYSTIEDOT

Osoite: Ranuan lukio
Aapiskuja 8
97700 RANUA

Rehtori, Petteri Mertala puh. 040 867 0231
Kanslia puh. 040 867 0232

Sähköposti: lukio@ranua.fi
Wilma: https://ranua.inschool.fi

LUKION OPETTAJAT

Nimi	Ryhmän- ohjaus	Opetettavat aineet	Sähköposti
Erkkilä-Ukkola, Marika		Liikunta, terveystieto	marika.erkkila-ukkola@edu.ranua.fi
Juutinen, Eevi (Opiskelijakunnan ohjaaja)	2A	Uskonto, psykologia, filosofia	eevi.juutinen@edu.ranua.fi
Järvenpää Annika sij. Pokka Sami		Liikunta	annika.jarvenpaa@edu.ranua.fi t. sami.pokka@edu.ranua.fi
Keränen, Anne	1A	Ruotsi, saksa	anne.keranen@edu.ranua.fi
Konttaniemi, Annika		Kuvataide	annika.konttaniemi@edu.ranua.fi
Kuukasjärvi, Maarit		Erityisopetus	maarit.kuukasjarvi@edu.ranua.fi
Mertala, Petteri (rehtori)		Historia, yhteiskuntaoppi	petteri.mertala@edu.ranua.fi
Nauha, Eila		Äidinkieli ja kirjallisuus	eila.nauha@edu.ranua.fi
Nissi, Kaisa		Musiikki	kaisa.nissi@edu.ranua.fi
Paso, Anna (Etäopiskelijoiden tutor)	3A	Biologia, maantiede	anna.paso@edu.ranua.fi
Puro, Tarja (TVT-vastaava)		Matematiikka, fysiikka	tarja.puro@edu.ranua.fi
Rinne-Kopalainen, Satu		Englanti, ranska	satu.rinne-kopalainen@edu.ranua.fi
Sääskilahti, Hanna		Matematiikka, kemia	hanna.saaskilahti@edu.ranua.fi
Torvinen, Päivi (vararehtori)		Opinto-ohjaus	paivi.torvinen@edu.ranua.fi

MUU HENKILÖKUNTA:

Nimi	Tehtävä	Puhelin
Niemi, Raija	toimistosihteeri	040 867 0232
Kursula, Pentti	koululääkäri	016 860 3520 (terveyskeskuksen ajanvaraus)
Kuukasjärvi, Jorma	kiinteistöhoitaja	0400 674 592
Päivystävä kiinteistöhoitaja		0400 179 152
Pakonen, Susanna	koulukuraattori	040 709 1584
Sarajärvi, Annastiina	kouluterveydenhoitaja	0400 179 153
Lammasaari, Satu	sairaanhoitaja (mieli)	040 532 0274

NÄIN LUKIO TOIMII

Tämä osio sisältää ohjeita liittyen lukion jokapäiväiseen toimintaan. Osion aluksi annetaan vihjeitä siitä, kenen puoleen voi kääntyä erilaisissa koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Tämän jälkeen kerrotaan miten tärkeät ja lukion arjessa toistuvat asiat toteutetaan Ranuan lukiossa. Osiossa käsitellään myös lukioon liittyviä keskeisiä käsitteitä, kouluterveydenhoitoa, koulumatkoja sekä opintotukeen liittyviä asioita.

Kanslia

Lukion kanslia on yläkoulun puolella yläkoulun rehtorin kanslian vieressä. Rehtori tai vararehtori on tavattavissa koulupäivinä pääsääntöisesti klo 8.00–15.45. Toimistosihteeri on tavattavissa klo 8.00–15.45. Toimistosihteeri hoitaa opintotukeen, koulumatkatukeen, matkalippuihin, kokeisiin ilmoittautumisiin, erilaisiin todistuksiin sekä opintasuoritusten seurantaan liittyvät asiat.

Kenen puoleen voi kääntyä opiskeluun liittyvissä asioissa?

Asia	Henkilö
Opintotukihakemus	Toimistosihteeri
Uusintakuulusteluun ilmoittautuminen	Aineenopettaja, rehtori, toimistosihteeri
Ilmoittautuminen yo-tutkintoon	Rehtori, opinto-ohjaaja, toimistosihteeri
Koulumatka-asiat	Toimistosihteeri, rehtori
Lukiolaisten liiton opiskelijakortti	Opiskelijakunnan hallitus
Opiskelutodistus (Kela, MH, VR)	Toimistosihteeri
Ainevalinnan muutokset	Opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja, aineenopettaja
Poissaolot	Aineenopettaja, ryhmänohjaaja, rehtori
Kurssien suorittamiseen liittyvät kysymykset	Aineenopettaja
Tietokoneiden käyttö	Aineenopettaja, rehtori, TVT-vastaava
Wilma-tunnukset ja Wilman käyttö	Toimistosihteeri

Lukion oppitunnit

Lukion oppitunnit pidetään seuraavan aikataulun mukaan:

1. tunti	8.30 - 9.15
2. tunti	9.15 - 10.00
3. tunti	10.20 - 11.05
4. tunti	11.20 - 12.05
	Ruokailu
5. tunti	12.30 - 13.15
6. tunti	13.20 - 14.05
7. tunti	14.05 - 14.50

Mikäli kahdella peräkkäisellä tunnilla opiskellaan samaa opintojaksoa/kurssia, pidetään tunnit yhteen ilman välituntia.

Saavu oppitunneille ajoissa, sillä myöhästymiset vaikuttavat kurssien arviointiin.

Ruokailu

Lukion ruokailuvuoro on 4. tunnin jälkeen klo 11.50/12.05 - 12.30. Ruokailu järjestetään Kirkonkylän koulun ruokasalissa.

Huom. Noudata lukiolle varattua ruokailuaikaa, etteivät esi- ja perusopetuksen ruokailut ruuhkaudu. Oikea-aikainen ruokailu on tärkeää myös keittiöhenkilökunnan työn kannalta!

Tiedottaminen

Tiedottaminen tapahtuu pääasiassa Wilman tai sähköpostin kautta. Jokaiselle opiskelijalle luodaan sekä Wilma-tunnus että Googlen sähköpostitunnus. Tiedottamiseen käytetään myös koulupäivän aikana keskusradiota, aulan ilmoitustaulua sekä ryhmänohjaajan tunteja. Jokaisen opiskelijan on seurattava Wilmaa ja sähköpostia joka päivä.

Wilma

Wilma on nettiliittymä, jonka kautta opiskelijat ja heidän huoltajansa pystyvät hoitamaan koulunkäyntiin liittyviä asioita. Wilman kautta seurataan opiskelijoiden poissaoloja, opintosuorituksia sekä niiden arviointeja. Opiskelijat tekevät Wilmassa myös kurssivalintansa ja ilmoittautuvat ylioppilaskirjoituksiin.

Wilma toimii myös tiedotus- ja viestintäkanavana opiskelijoiden, huoltajien ja koulun välillä. Huomaa, että huoltajan tai täysi-ikäisen opiskelijan on ilmoitettava poissaolot viestillä ryhmänohjaajalle - poissaoloja ei voi merkitä suoraan Wilman tuntimerkintöihin.

Wilma-puhelinsovellus ei sovellu kaikkeen toimintaan, sillä se ei sisällä kaikkia Wilman ominaisuuksia. Sovellus on tarkoitettu nettiversiota keveämmäksi pikatyökaluksi. Wilmaa on suositeltavaa käyttää puhelimesta nettiselaimen kautta, mikäli haluaa kaikki ominaisuudet käyttöön.

Opiskeluhoolto

Terveystenhoitaja tavattavissa Kerkässä pääsääntöisesti

- ti: klo 10.00–14.30
- ke: klo 9.00–14.30 sekä
- to: klo 9.00–14.30.

Poikkeuksista ilmoitetaan lapulla terveydenhoitajan huoneen ovesa. Terveystenhoitajan tavoittaa myös Wilman kautta ja puhelimitse numerosta 040 0179153.

Lääkärin vastaanotolle pääsee tarvittaessa ajanvarauksella Hyvinvointikeskuksessa.

Kuraattori on tavattavissa yläasteella pääsääntöisesti maanantaista perjantaihin. Kuraattorille voi varata ajan Wilman kautta viestillä tai ottamalla yhteyttä puhelimitse numerosta 040 709 1584. Tapaaminen kuraattorin kanssa järjestyy seitsemän päivän kuluessa yhteyden otosta riippuen asian kiireellisyydestä.

Psykologin vastaanotolle pääsee mielenterveyden sairaanhoitaja Satu Lammassaaren kautta.

Opinto-ohjaus

Lukiolaisella on oikeus saada tarpeidensa mukaista henkilökohtaista ohjausta opiskeluunsa ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyen. Lisäksi ohjausta toteutetaan ryhmämuotoisena ohjauksena opinto-ohjauksen ja muiden aineiden oppituntien ja tapahtumien puitteissa. Ohjaustoiminnan tarkoituksena on tukea opiskelijan hyvinvointia, kasvua ja kehitystä, tarjota aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen.

Opinto-ohjaaja vastaa lukion opinto-ohjauksen koordinoinnista ja käytännön toteutuksesta. Opinto-ohjaaja ohjaa opiskelijoita yhteisesti opinto-ohjauksen opintojaksojen tunneilla sekä antamalla tarpeen vaatiessa henkilökohtaista ohjausta. Opinto-ohjaaja auttaa opiskelijoita laatimaan ja päivittämään omat henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat, joissa hahmotellaan opiskelijan omia opinto-, ura- ja ylioppilastutkintosuunnitelmia.

Kullakin opiskelijaryhmällä on lisäksi *ryhmänohjaaja*, joka vastaa oman ryhmänsä opiskelijoiden perehdyttämisestä lukio-opiskeluun ja informoi heitä ajankohtaisista asioista. Ryhmänohjaaja seuraa ryhmänsä opiskelijoiden opintojen edistymistä, heidän poissaolojaan sekä auttaa koulunkäyntiin liittyvien ongelmien ratkaisemisessa. Ryhmänohjaaja myöntää 1-3 vuorokauden mittaisen poissaolon opiskelijalle.

Jokainen *aineenopettaja* ohjaa opiskelijoita omien opettamiensa aineiden opiskelutaidoissa ja esittelee jatko-opintomahdollisuuksia ja työelämän tuntemusta omien oppiaineidensa näkökulmasta. Aineenopettaja osallistuu opiskelun tukitoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen omilla aineillaan ja hyväksyy opintojaksojen itsenäisen suorittamisen yhdessä rehtorin kanssa.

Lukion arkeen liittyviä käsitteitä

Luokaton lukio

Opiskelija suorittaa lukion oppimäärän noin kolmessa vuodessa oman henkilökohtaisen suunnitelmansa mukaan. Opintojaksoja voi suorittaa haluamassaan järjestyksessä lukuun ottamatta tiettyjä rajoituksia mm. kielissä ja matematiikassa.

Jakso

Koulun lukuvuoden työaika on jaettu viiteen jaksoon, joissa jokaisessa on noin 38 työpäivää. Jokaisen jakson lopussa on koeviikko, jonka aikana pidetään kyseisen jakson opintojaksojen kokeet.

Opintopiste

Opintojen laajuus mitataan opintopisteissä. Yksi entinen kurssi vastaa laajuudeltaan kahta opintopistettä. Lukion koko oppimäärän laajuus on nuorille vähintään 150 opintopistettä. Oppimäärän on sisällettävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja.

Moduuli

Pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on jäsennelty lukion opetussuunnitelman perusteisiin 1–3 opintopisteen moduuleiksi, joista opetuksenjärjestäjät ovat rakentaneet opiskelijoille tarjottavia opintojaksoja. Opintojen arviointi tapahtuu moduuleittain. Yhteen opintojaksoon voi sisältyä useita moduuleja.

Opintojakso

Koulutuksenjärjestäjät tarjoavat opiskelijoille oppiainekohtaisia tai oppiaineiden yhteisiä opintojaksoja, joista lukio-opinnot lukujärjestyksessä rakentuvat. Opintojakson laajuus on 1-3 opintopistettä. Opiskelijan on valittavat opintojaksoja siten, että lukion aikana opintoja kertyy yhteensä 150 opintopistettä.

Pakollinen opintojakso

Osa lukion opintojaksoista on pakollisia eli opiskelijan on suoritettava ne saadakseen lukion päättötodistuksen. Oppiaineen pakolliset opintojaksot on suoritettava ennen kuin opiskelija voi osallistua kyseisen aineen ylioppilaskokeeseen.

Valinnainen opintojakso

Opiskelijan on suoritettava myös valinnaisia opintojaksoja saavuttaakseen 150 opintopisteen vähimmäismäärän. Valinnaiset opintojaksot jaetaan valtakunnallisiin ja koulukohtaisiin opintojaksoihin.

Valtakunnallinen valinnainen opintojakso

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot ovat kaikissa lukioissa yhteisiä valinnaisia opintoja, ja niiden laajuus on kaksi opintopistettä. Valinnaiset opintojaksot täydentävät ja syventävät oppiaineen osaamista. Ylioppilaskokeet pohjautuvat sekä pakollisiin että valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin.

Koulukohtainen valinnainen opintojakso

Valinnaiset koulukohtaiset opintojaksot on merkitty pienellä k-kirjaimella. Nämä ovat valinnaisia koulukohtaisia opintokokonaisuuksia, joissa pyritään soveltamaan valtakunnallisilla opintojaksoilla opittuja tietoja ja taitoja. Koulukohtaiset opintojaksot ovat jonkin oppiaineen työ-, johdanto- tai kertausopintoja.

Oppimäärä

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti opiskelemista pakollisista ja valinnaisista opinnoista. Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Kun oppimäärään kuuluvat opinnot tulevat suoritetuiksi, annetaan jokaisen oppiaineen oppimäärästä päättöarviointina arvosana.

Opintotarjotin

Lukuvuoden alussa opiskelijoille esitellään opintotarjotin, jossa näkyvät kaikki lukuvuoden aikana toteutettavat opintojaksot jaksoittain. Opintotarjotin löytyy myös tämän oppaan keskiaukeamalta.

Opintotarjottimessa opintojaksojen tunnit sijoittuvat tietyille koodeille (riveille). Pääsääntöisesti yhdeltä koodilta voidaan valita vain yksi opintojakso. Kurssivalinnat tehdään ohjatusti Wilmaan.

Tuntikaavioavain

Tuntikaavioavaimen avulla opiskelija näkee miten eri opintojaksojen oppitunnit sijoittuvat työjärjestykseen. Työjärjestystä on helpointa seurata valintojen jälkeen Wilmassa, jonne tuntien sijoittelu rakentuu automaattisesti tuntikaavion mukaisesti.

Koeviikko

Koeviikko kestää noin kuusi työpäivää. Koeviikolla pidetään jonkin opintojakson koe aamulla 1.–4. tuntien aikana klo 8.30–12.00. Iltapäivällä voidaan pitää seuraavan päivän kokeen valmistelutunnit 5. ja 6. tunneilla klo 12.30–14.05. Jokaisen opintojakson opettaja päättää, pidetäänkö valmistelutunteja. Kunkin koeviikon aikataulu ilmoitetaan ennen koeviikon alkamista.

Uusintakokeet

Noin kahden viikon kuluttua varsinaisesta koeviikosta järjestetään uusintakokeet, joissa opiskelijalla on mahdollisuus osallistua uudelleen hylätyn opintojakson kokeeseen tai rajoitetusti suorittaa myös hyväksytyin opintojakson koe uudelleen. Tenttimällä suoritettuna opintojakson kokeen voi myös suorittaa uusintakoepäivänä. Uusintakokeet järjestetään kahden päivän aikana, jolloin opiskelijalla on mahdollisuus osallistua kahteen eri kokeeseen saman viikon aikana. Uusintakokeisiin on ilmoitettava kirjallisesti (liite 2) määräpäivään mennessä. Uusintakokeiden ajankohdat löytyvät jäljempänä tästä oppaasta.

Tenttimisoikeus

Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa osa opinnoistaan myös itsenäisesti opetukseen osallistumatta eli tenttimällä (ks. Suoritusohjeisto - itsenäisesti suoritettavat opinnot). Opintojakson suorittamisesta tenttimällä on sovittava aineenopettajan ja rehtorin kanssa (liite 3).

Tukitunnit

Tukituntien avulla opiskelijaa autetaan tilapäisissä oppimisvaikeuksissa. Esimerkiksi perustellun syyn vuoksi koulusta poissa ollut opiskelija voi pyytää aineenopettajalta tukitunteja. Tukitunneista sovitaan aina kunkin aineenopettajan kanssa tapauskohtaisesti.

Oppikirjat ja tietokoneet

Koulu lainaa oppikirjat opiskelijoille opintojaksojen ja ylioppilaskirjoituksiin valmistautumisen ajaksi. Kirjat palautetaan ao. aineenopettajalle opintojakson kokeen tai ylioppilaskokeen jälkeen. Mahdollisuudesta lainata oppikirjoja lukion jälkeisiin pääsykokeisiin valmistautumista varten on sovittava kunkin aineenopettajan kanssa henkilökohtaisesti.

Tietokoneet ovat opiskelijoiden käytettävissä koulussa koulupäivän aikana. Niitä käytetään pääasiassa opettajan ohjeistuksen mukaan, mutta vapaita tietokoneita on mahdollista käyttää itsenäiseen opiskeluun muun muassa vapaatuntien aikana tai koulupäivän jälkeen. Ylioppilaskokeissa käytetään koulun tietokoneita.

Käyttäjätunnukset

Opiskelijat saavat käyttöönsä Wilma-tunnukset, Google-tilin sekä käyttäjätunnukset koulun tietokoneille. Lisäksi opiskelijat voivat saada käyttöönsä muita lukion järjestämiä käyttäjätunnuksia esimerkiksi oppimateriaalien tuottajilta. Alaikäisten opiskelijoiden huoltajat saavat käyttöönsä Wilma-tunnukset ja säilyttävät ne niiden täysi-ikäisten opiskelijoiden osalta, jotka antavat luvan tietojensa luovuttamiseen huoltajilleen.

Käyttäjätunnukset on tarkoitettu vain opiskeluun ja opintoihin liittyvään asiointiin, ja käyttäjän on noudatettava kunkin palvelun tarjoajan käyttöehtoja. Huomaa, että yleensä materiaalin käyttö muuhun kuin oppimis- ja opetustarkoitukseen on kiellettyä.

Käyttäjätunnukset on tarkoitettu vain henkilökohtaiseen käyttöön, minkä vuoksi jokaisen käyttäjän on käsiteltävä käyttäjätunnustaan ja salasanaansa huolellisesti. Käyttäjätunnus ja salasana on pidettävä muistissa, eikä niitä saa antaa ulkopuolisten tietoon. Työasemalta kirjaudutaan ulos tai työasema on lukittava välittömästi käytön jälkeen, ellei työasema ole käyttäjän valvonnassa.

Kaikki sellainen tunnusten käyttö, joka rikkoo lakia, loukkaa eri osapuolten oikeuksia, on vastoin hyviä tapoja tai vaarantaa järjestelmien ja palveluiden toimintavarmuuden tai tietoturvan, on kielletty. Kiellettyä on esimerkiksi tekijänoikeuksien rikkominen, laittomien aineistojen tallentaminen, häiritsevien viestien lähettäminen tai julkaisu sekä haittaohjelmien ja virusten käyttö ja levittäminen.

Mikäli havaitset käyttäjätunnuksiin liittyvää väärinkäyttöä, ilmoita asiasta viipymättä opettajalle, rehtorille tai toimistosihteerille.

Kokeet ja niiden palautus

Opintojakson päätteeksi pidetään yleensä koe, joka mittaa opiskelijan osaamista suhteessa opintojakson tavoitteisiin. Kokeet pidetään koeviikolla, jonka aikana järjestetään kokeita jokaisena päivänä klo 8.30–12.05 välisenä aikana. Kokeita ei pidetä sellaisilla opintojaksoilla, joissa arviointi perustuu kokonaan opintojakson aikana annettuihin näyttöihin.

Kokeet pidetään sähköisesti Ylioppilastutkintolautakunnan kehittämän Abitti-järjestelmän avulla. Järjestelmä on sama, jota käytetään ylioppilaskokeissa. Opiskelijoilla on mahdollisuus tutustua koejärjestelmään valinnaisella TO1-opintojaksolla, joka pidetään ensimmäisen vuoden opiskelijoille heti ensimmäisessä jaksossa.

Kokeen päättymisen jälkeen opettaja tarkistaa koesuorituksen noin viikon kuluessa kokeen päättymisestä. Joiltakin opintojaksoilta koe voidaan palauttaa opiskelijan sähköpostiin Abitti-järjestelmän kautta, mikäli opiskelija on kirjoittanut sähköpostiosoitteensa järjestelmään kokeen päättämisen yhteydessä. Kaikilta opintojaksoilta kokeita ei kuitenkaan palauteta sähköisesti, koska kokeissa olevaa materiaalia ei ole tarkoitettu opiskelijoille jaettavaksi.

Noin viikon kuluttua koeviikosta, lukiolla pidetään kokeenpalautuspäivä. Tuolloin opettajat käyvät läpi opintojaksojen kokeet ja niiden arviointiperusteet opiskelijoiden kanssa etukäteen laaditun aikataulun mukaisesti. Tämän jälkeen opiskelijalla on mahdollisuus pyytää opettajalta

yksityiskohtaisemmat arviointitiedot omasta kokeestaan ja saada oma kokeensa nähtäväksi koululla, mikäli sitä ei ole palautettu Abitti-järjestelmän kautta.

Opintosuoritusten seuranta

Opintojaksojen arvioinnit näkyvät opiskelijoille ja heidän huoltajilleen Wilmassa. Arvosanojen julkaisemisen päivämäärät löytyvät tästä oppaasta. Paperinen jaksotodistus tulostetaan kansliasta vain pyynnöstä. Jaksotodistuksesta käyvät ilmi opiskelijan siihen mennessä opiskelemat opintojaksot, opintojaksojen arvosanat sekä suoritettujen opintojaksojen yhteismäärä.

Opiskelijakunta

Jokainen lukion opiskelija kuuluu lukion opiskelijakuntaan, joka valitsee keskuudestaan hallituksen lukuvuodeksi kerrallaan. Opiskelijakunnan hallitus edustaa lukion opiskelijoita osallistumalla kouluyhteisön kehittämiseen. Opiskelijakunta järjestää myös koulun yhteisiä tapahtumia.

Poissaolot

Opiskelijan on osallistuttava opetukseen, mikäli hänelle ei ole myönnetty siitä vapautusta. Ryhmänohjaaja voi hakemuksesta myöntää poissaololuvan enintään kolmeksi päiväksi. Sitä pidemmät poissaolot tulee anoa rehtorilta. Mikäli opiskelija on sairaana, asiasta on ilmoitettava ryhmänohjaajalle viipymättä. Ilmoituksen tekee alaikäisen opiskelijan huoltaja tai täysi-ikäinen opiskelija itse.

Poissaoloja ei voi merkitä suoraan Wilman tuntimerkintöihin, vaan ne tulee ilmoittaa ryhmänohjaajalle, joka tekee poissaolomerkinnät Wilmaan.

Poissaolokäytännöistä on kerrottu tarkemmin jäljempänä tässä oppaassa sekä lukion järjestyssäännöissä.

Oppivelvollisuuden suorittaminen perusopetuksen jälkeen

Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, kun lapsi täyttää seitsemän vuotta, ellei oppivelvolliselle ole määrätty pidennettyä oppivelvollisuutta.

Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun hän on tätä ennen suorittanut hyväksytysti ylioppilastutkinnon tai ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavan Ahvenanmaalla suoritettun tai ulkomaisen koulutuksen.

Oppivelvollisuuden voi perusopetuksen jälkeen suorittaa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Lisäksi oppivelvollisuutta voi suorittaa myös tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa, kansanopistossa enintään yhden vuoden ajan, vaikeasti vammaisille järjestettävässä koulutuksessa sekä muissa oppivelvollisuuslain määrittämissä tilanteissa.

Oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen tulee edistyä oppivelvollisen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi:

- 1) oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi;
- 2) äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi;
- 3) vähintään kuukauden kestävä tilapäisen ulkomailla oleskelun ajaksi, jos oppivelvollinen osallistuu oppivelvollisuuden suorittamista vastaavaan koulutukseen ulkomailla tai hänen muutoin voidaan katsoa suorittavan oppivelvollisuutta ulkomailla oleskelun aikana;
- 4) oppivelvollisuuden suorittamisen estävän elämäntilanteeseen liittyvän muun painavan syyn vuoksi.

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen toistaiseksi, jos oppivelvollisuuden suorittamisen estävä sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä määräajaksi tai toistaiseksi päättää Ranualla sivistystoimenjohtaja hakemuksen perusteella.

Määräaikaisesti erotetun tai opiskeluoikeutensa menettäneen oppivelvollisen on osallistuttava koulutuksen järjestäjän ja huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa laatimaan suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen tai opiskeluoikeuden pidättämisen aikana. Oppivelvollisen tulee suunnitelman mukaisesti edistää opintojaan itsenäisesti tai muissa oppimisympäristöissä kuin oppilaitoksessa.

Jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö laaditun suunnitelman noudattamisen, voidaan hänet katsoa eronneeksi oppilaitoksesta.

Opiskelun keskeyttäminen

Opiskelijalla on oikeus väliaikaisesti keskeyttää opiskeluoikeutensa siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelusta tai hän saa sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa. Lisäksi opiskeluoikeus voidaan opiskelijan pyynnöstä väliaikaisesti keskeyttää muusta perustellusta syystä. Rehtori myöntää keskeytyksen hakemuksen perusteella. Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä haetaan sivistystoimenjohtajalta.

Oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus- ja valvontavastuu

Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden. Huoltaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden suorittamista, on tuomittava *oppivelvollisen valvonnan laiminlyönnistä* sakkoon.

Koulutuksen järjestäjän on seurattava oppivelvollisen opintojen edistymistä ja ilmoitettava oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle, jos oppivelvollinen ei suorita opintojaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Jos oppivelvollinen on aikeissa keskeyttää opintonsa, koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai hakeutua muuhun koulutukseen. Lisäksi opetuksen järjestäjän on selvitettävä oppivelvollisen saamien tukitoimien riittävyys sekä tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.

Opiskelijan katsominen eronneeksi

Opiskelun lukiossa tulee olla yhtäjaksoista, ellei opiskelijalle ole myönnetty tilapäistä poissaoloa ja/tai oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä. Opiskelija katsotaan eronneeksi, jos hän ilman pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Oppivelvollisen katsotaan menettäneen opiskeluoikeutensa viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei osallistu opetukseen.

Koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut opinnot toisessa oppivelvollisuuslain mukaisessa koulutuksessa. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tällöin oppivelvollisen asuinkunnan on kahden kuukauden kuluttua osoitettava oppivelvolliselle opiskelupaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa.

Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, kun oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuslain 4 §:ssä tarkoitetut opinnot. Alle 18-vuotiaan osalta ilmoituksessa on oltava oppivelvollisen lisäksi hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa allekirjoitus. Eroilmoitus on tehtävä kirjallisesti lukion rehtorille.

Lukion opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä enintään neljässä vuodessa, jollei hänelle ole sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen. Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan neljässä vuodessa tai hänelle myönnetyssä lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettää opiskeluoikeutensa.

Opiskelun maksuttomuus

Lukiokoulutus on oppivelvollisille maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Oikeutta maksuttomaan koulutukseen ei ole, jos opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon taikka ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot.

Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja.

Opiskelun maksuttomuutta pidennetään niiden ajanjaksojen kestoja vastaavasti, kun oppivelvollisuuden suorittaminen on ollut keskeytettynä oppivelvollisuuslain mukaisesta hyväksytystä perusteesta. Tilapäisen ulkomailla oleskelun ajalta maksuttomuutta voidaan pidentää kuitenkin enintään vuodeksi.

Maksuttomuutta voidaan pidentää enintään yhden vuoden ajaksi, jos opiskeluajan pidentymisen syynä on terveydellisiin tai muihin painaviin syihin liittyvä opiskelualan vaihto, oppimisvaikeudet, perusopetuksen jälkeisen valmentavan tai valmistavan koulutuksen suorittaminen tai perusopetuksen oppimäärän suorittamisen viivästyminen.

Maksuttomuuden pidentämisestä päättää Ranuan kunnassa sivistystoimenjohtaja. Jos opiskelijalle on tehty päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä tai opintojen väliaikaisesta keskeyttämisestä, pidennetään maksuttomuutta ilman erillistä hakemusta.

Koulumatkat

Opiskelija, jonka koulumatka on yli 7 kilometriä, on oikeutettu saamaan koulumatkatukea. Ranualla tukijärjestely toteutetaan siten, että lukio maksaa kaikkien yli 5 kilometrin päässä koulusta asuvien ranualaisten opiskelijoiden koulumatkat. Opiskelijat anovat koulumatkatukea 7 kilometriä ylittävältä matkalta, mutta tuki maksetaan Ranuan kunnalle. Saadakseen maksuttoman koulumatkan, on opiskelijan tehtävä tukianomus. Tuen anomisesta annetaan tarkemmat ohjeet lukuvuoden alussa.

Opiskelija on velvollinen ilmoittamaan kaikista koulumatkaansa koskevista muutoksista välittömästi kansliaan. Virheellisesti maksettu koulumatkatuki voidaan periä takaisin opiskelijalta, mikäli hän ei ole ilmoittanut muutoksista ajoissa.

Opiskelija, joka käyttää koulumatkaan reittiliikenteen linja-autoa hankkii koulumatkoja varten mobiililipun Reitit ja liput -sovelluksen kautta. Lippu on maksuton, mikäli opiskelija on tehnyt koulumatkatukianomuksen Oma Kela -sovelluksessa ja tuen edellytykset täyttyvät.

Opintotuki

Opintotuen tarkoitus on turvata opiskelijan toimeentulo opiskelun aikana. Opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintolainan valtioneuvoston takaus sekä opintotuen asumislisä (vain ulkomailla asuvat ja opiskelevat). Opintotuen myöntää Kela ja sen edellytyksiä ovat oppilaitokseen hyväksyminen, päätoiminen opiskelu, opinnoissa edistyminen sekä taloudellisen tuen tarve.

Yli 17-vuotias lukiolainen voi saada Kelalta opintorahaa. Tuki on vanhempiensa luona asuvalle 17 - 19-vuotiaalle 43,15 €/kk ja itsenäisesti asuvalle alle 17-vuotiaalle 113,57 €/kk. Yli 18-vuotiaan itsenäisesti asuvan tuki on 279,38 €/kk.¹ Lapsilisään oikeutettu voi saada opintorahaa vasta sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta lukien, jona hän täyttää 17 vuotta. Tukea voidaan alentaa tai korottaa hakijan ja hänen vanhempiensa tulojen perusteella.

Kela suosittelee hakemaan opintotukea sähköisesti Kelan asiointipalvelussa osoitteessa <http://www.kela.fi/asiointi>. Tukea voi hakea myös erillisellä lomakkeella, joita saa Kelan toimistoista tai Kelan verkkosivuilta. Kela lähettää oppilaitokseen valitulle tiedotekirjeen, jossa kerrotaan opintorahan perusteet, miten voi selvittää oikeutensa opintorahaan ja miten opintorahaa haetaan.

Lukion oppimäärä tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa. Tuki myönnetään kolmeksi ensimmäiseksi opiskeluvuodeksi (opintojen alkamisesta lukien) ja lisähakemuksesta neljänneksi, jos päätoimiset lukio-opinnot jatkuvat (vähintään kolme suoritettua kurssia jaksossa).

Vuokralla asuvat opiskelijat voivat saada opintotuen lisäksi yleistä asumistukea. Asumistukea voivat saada myös asumisoikeus-, osaomistus- tai omistusasunnossa asuvat. Asumistukea haetaan myös Kelalta.

Kela myöntää opintorahan oppimateriaalilisää 52,24 e/kk, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:

- Olet lapseton ja naimaton opiskelija
- vanhempien yhteenlasketut tulot ovat enintään 41 100 euroa vuodessa
- asut vanhempien luona ja olet alle 20-vuotias tai asut itsenäisesti ja olet alle 18-vuotias
- et ole oikeutettu maksuttomaan koulutukseen.

Oppimateriaalilisä myönnetään automaattisesti niille opiskelijoille, jotka saavat opintotukea. Jos et vielä saa mitään opintotukea (opintorahaa, opintolainan valtiontakausta tai opintotuen asumislisää), hae opintotukea opintotukihakemuksella. Oppimateriaalilisää voivat saada myös 15- ja 16-vuotiaat, vaikka he eivät voi saada muuta opintorahaa.

Opintotukea myönnetään aikaisintaan hakemiskuukaudesta lukien. Opintotukihakemuksen jättämisen jälkeen tapahtuvista olosuhdemuutoksista on ilmoitettava välittömästi opintotuen myöntäjälle muutoshakemuksella (www.kela.fi/asiointi tai lomakkeella OT 15).

Lisätietoja opintotuesta saa myös netistä: <http://www.kela.fi> (valitse kohta: *Opiskelijalle*).

¹ Tiedot Kelan internetsivuilta, www.kela.fi

SUORITUSOHJEISTO

Tässä osiossa käsitellään lukion oppimäärän suorittamista, opintojaksojen arviointia sekä opintojen etenemiseen liittyviä käytänteitä.

Lukion oppimäärän suorittaminen

Lukion koko oppimäärän tulee sisältää vähintään 150 opintopistettä. Opetusta eri oppiaineissa annetaan 1–3 opintopisteen mittaisina opintojaksoina. Yhden opintopisteen laajuus on 19 x 45 minuutin oppituntia. Lukujärjestyksessä opintojakso koostuu 45 minuuttia kestävästä oppitunneista.

Opiskelija opiskelee oman henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa mukaan pakollisia ja valinnaisia opintojaksoja. Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän, kun hän on suorittanut opiskelemiensa oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja 150 opintopisteen vähimmäismäärä täyttyy.

Jos opiskelija vapautetaan jonkin oppiaineen opiskelusta, hänen tulee valita sen tilalle muita opintoja niin, että säädetty opintopisteiden vähimmäismäärä täyttyy.

Esimerkki lukion suorittamiseen kuluva ajasta ja vuosittain valittavien opintopisteiden minimimäärästä:

valmistumisaika	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi	Opintopisteiden kokonaismäärä:
2 vuotta	90	60			150
2,5 vuotta	70	70	10		150
3 vuotta	60	60	30		150
3,5 vuotta	50	50	40	10	150
4 vuotta	40	40	40	30	150

Opintojaksojen arviointi

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä arvioidaan opintojakson suorittamisen aikana suhteessa opintojaksolle asetettuihin tavoitteisiin. Opiskelijan tulee saada palautetta oppimisensa kehittymisestä. Oppimista arvioidaan opintojakson aikana antamalla opiskelijalle arviointipalautetta opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta siten, että opiskelijalla on mahdollisuus kehittää opiskeluaan ja työskentelyään opintojakson aikana.

Suorituksesta opintojaksosta annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päättyttyä. Jos opintojakso koostuu useammasta saman oppimäärän moduulista, annetaan siitä yksi arvosana. Jos kyse on oppiaineiden yhteisestä opintojaksosta, annetaan arvosanat oppiaineittain.

Arvosanan tulee perustua monipuoliseen oppimisen, osaamisen ja opitun näyttöön opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Arviointin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Opettaja esittelee opintojakson alussa vaaditut tavoitteet sekä arviointiperusteet. Arviointiperusteet voivat koostua esimerkiksi kirjallisista näytöistä, kokeista ja muista dokumentoitavissa olevista näytöistä sekä opintojakson aikaisesta työskentelystä. Lisäksi voidaan huomioida muita näyttöjä. Opintojakson arvosana ei saa poiketa 1,5 numeroa tai enempää dokumentoitavissa olevien näyttöjen perusteella lasketusta numerosta.

Oppimisen tuen tarpeet, kuten sairaudesta tai vammasta johtuvat haasteet, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa arvioinnissa huomioon siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisin tapoihin osoittaa osaamisensa.

Númeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

Numeroin annettavassa arvostelussa käytetään asteikkoa 4–10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Opintojakso tai oppiaine, jota ei arvostella numeroin, arvioidaan suoritetuksi tai hylätyksi.

Pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanat annetaan numeroin lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja ja temaattisten opintojen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä (S = suoritettu, H = hylätty).

Koulukohtaisesta valinnaisesta opintojaksosta voidaan antaa arvosanaksi opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla numeroarvosana tai suoritusmerkintä. Matematiikan ja fysiikan kertausopintojaksot arvioidaan numeroarvosanoilla. Kertaavan opintojakson numero huomioidaan painoarvolla 2 koko oppiaineen arvosanaa määritettäessä. Kertausopintojakson arvosanaa ei huomioida oppiaineen arvosanaa määritettäessä, mikäli arvosana laskee keskiarvoa.

Kesken oleva opintojakson suoritus merkitään Wilmaan ja jaksotodistukseen seuraavilla tavoilla:

a = Avoin opintojakso, osa vaadittavista suorituksista palauttamatta.

E = Ei oikeutta osallistua kokeeseen, perusteet kirjattava.

- L = Luvallinen poissaolo kokeesta.
- R = Tyhjä koepaperi tai selvittämätön poissaolo kokeesta.
- K = Keskeyttänyt opintojakson.
- IH = Saanut itsenäisesti suoritettusta opintojaksosta hylätyn arvosanan.

Huom. Avoimen opintojakson suorittamatta jääneet tehtävät on palautettava opettajalle kyseisen jakson uusintakokeisiin mennessä. Muutoin opintojaksosta ei anneta merkintää, ja opintojakso on suoritettava myöhemmin kokonaan uudelleen. Tämä koskee vain taito- ja taideaineiden kurseja, joissa arviointi perustuu annettuihin näyttöihin kokeen sijaan. Muissa tapauksissa palauttamatta jääneet suoritukset alentavat opintojakson arvosanaa.

Suullisen kielitaidon arviointi

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen aikana arvioidaan myös opiskelijan suullista kielitaitoa.

Seuraavilla valinnaisilla opintojaksoilla arvioinnissa hyödynnetään Opetushallituksen suullisen kielitaidon koetta muiden näyttöjen rinnalla:

- RU6: Viesti ja vaikuta puhuen
- EN8: Viesti ja vaikuta puhuen

Opintojaksoilta annetaan numeroarvosana käyttäen asteikkoa 4–10. Todistus valinnaisiin opintoihin kuuluvasta suullisen kielitaidon kokeesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Kunkin oppiaineen arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Kun opiskelija on suorittanut kaikki opintosuunnitelmansa mukaiset opintojaksot, hänelle annetaan todistus lukion oppimäärien suorittamisesta. Tämän jälkeen opiskelija voi korottaa aineen koko oppimäärän arvosanaa, mutta ei yksittäisten opintojaksojen arvosanoja.

Matematiikan yhteinen opintojakso luetaan mukaan opiskelijan suorittamaan matematiikan oppimäärään. Temaattisten opintojen opintojaksot eivät muodosta oppimäärää, vaan ne ovat erillisiä opintoja. Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja ei voi jälkikäteen poistaa lukuun ottamatta hylättyjä temaattisten opintojen opintojaksoja.

Koulukohtaisista valinnaisista opintojaksoista luetaan oppimäärään mukaan vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opintojaksot.

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän (S = suoritettu) liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi opintopistettä, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää korkeintaan neljä opintopistettä.

Etenemiseste ja opintojaksojen uusiminen

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Jos opiskelija saa opintojaksosta hylätyn arvosanan tai suoritus muuten hylätään, hänelle on annettava mahdollisuus yrittää arvosanan korottamista erillisessä kuulustelussa:

- osallistumalla kerran uusintakoepäivänä kokeeseen
- tai osallistumalla kokeeseen, kun opintojakso on seuraavan tarjolla
- osallistumalla opetukseen ja kokeeseen, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla
- osallistumalla elokuun tenttipäivän kokeeseen.

Hyväksytyt opintojakson voi suorittaa uudestaan tenttimällä tai osallistumalla opintojakson opetukseen uudestaan. Hyväksytyt opintojaksoa voi korottaa yhden kerran perustellusta syystä, osallistumalla uusintakokeeseen tai opintojakson kokeeseen, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla. Tässä tapauksessa syy on perusteltava opettajalle ennen koetta. Perusteltuja syitä ovat sairaus, vakava tapaturma itselle tai läheiselle tai muu syy opettajan harkinnan mukaan.

Elokuun tenttipäivänä opiskelijalla on oikeus korottaa minkä tahansa edellisenä lukuvuotena suoritettun opintojakson arvosanaa.

Poissaolokäytännöt

Opiskelijan on osallistuttava opetukseen, mikäli hänelle ei ole myönnetty siitä vapautusta. Ryhmänohjaaja voi hakemuksesta myöntää poissaololuvan enintään kolmeksi (3) päiväksi. Sitä pidemmät poissaolot tulee anoa rehtorilta.

Opiskelija tai alaikäisen opiskelijan huoltaja selvittää poissaolot ryhmänohjaajalle. Poissaolot on selvitettävä viimeistään poissaoloa seuraavan päivän aikana.

Mikäli opiskelijalla on opintojaksolla enemmän kuin kolme (3) poissaoloa, on ne kaikki pystyttävä selvittämään hyväksytysti, jotta hän saa osallistua opintojakson kokeeseen. Muussa tapauksessa opintojakson suorittaminen katsotaan keskeytyneeksi. Keskeytyneen opintojakson voi suorittaa tenttimällä aikaisintaan seuraavan jakson aikana.

Viiden (5) poissaolon jälkeen opintojakson opettajalla on oikeus vaatia opiskelijalta lisäsuorituksia, jotka on palautettava ennen opintojakson kokeeseen osallistumista.

Kahdeksan (8) poissaolon jälkeen opintojakson suorittaminen katsotaan keskeytyneeksi. Mikäli poissaolot johtuvat opiskelijasta riippumattomasta syystä esim. sairaudesta, tai opiskelijalle on hakemuksesta myönnetty pitkä poissaolo, katsotaan tapauskohtaisesti, voiko opiskelija suorittaa opintojakson loppuun osittain tenttimällä tai muilla lisäsuorituksilla.

Hyväksyttäviksi poissaoloiksi katsotaan

- lääkärin tai terveydenhoitajan todistama sairaus
- huoltajan tai täysi-ikäisen opiskelijan ilmoittama äkillinen sairaus
- terveydenhoitohenkilökunnan määräämä tarkastus tai käynti
- vakava tapahtuma opiskelijalle itselleen tai hänen läheiselleen
- autokoulun insinööriajo, kirjallinen koe ja ajotunnit
- ryhmänohjaajan tai rehtorin hakemuksesta myöntämä poissaolo
- välttämätön kotiapu, jota ei voi siirtää. Tässäkin tapauksessa lupa poissaoloon on anottava etukäteen, eikä työ saa olla palkallista ansiotyötä.

Poissaoloiksi ei lainkaan merkitä

- koulun kokeisiin tai ylioppilaskokeisiin osallistumista
- opetukseen liittyviä vierailuja ja koulun edustustehtäviä
- kutsuntoihin osallistumista
- Ranuan kunnan lautakuntien, opiskelijakunnan hallituksen tai Lukiolaisten Liiton kokouksiin osallistumista
- koulun järjestämiin tilaisuuksiin osallistumista.

Mikäli opiskelija ei saavu ajoissa oppitunnille, voi opettaja huomauttaa häntä asiasta. Jos myöhästymiset ovat jatkuvia, on opettajalla oikeus olla ottamatta opiskelijaa oppitunnille ja tällöin opiskelijalle merkitään luvaton poissaolo. Myöhästymiset katsotaan jatkuviksi, jos opintojakson oppitunneilta on myöhästytty enemmän kuin viisi (5) kertaa.

Yli 20 minuutin myöhästymisen katsotaan poissaoloksi.

Ryhmänohjaaja tekee merkinnät Wilmaan huoltajan tai täysi-ikäisen opiskelijan ilmoituksen mukaisesti. Jos opiskelija sairastuu koepäivänä, on sairaudesta ilmoitettava heti koepäivän aamuna, jotta opiskelija säilyttää oikeuden osallistua opintojakson kokeeseen uusintakoepäivänä. Sairaana ollessa on aina hyvä hankkia terveydenhoitajan tai lääkärin todistus, jotta opiskelija pystyy tarvittaessa selvittämään kaikki poissaolonsa hyväksytyksi.

Huomaa, että luvalliset poissaolot lasketaan myös poissaoloiksi ja niiden suuri määrä voi olla este opintojakson kokeeseen osallistumiselle. Poissaoloista vastuun kantaa lopulta opiskelija itse, sillä liian suuri poissaolojen määrä tarkoittaa lisätehtävien tekemistä tai viime kädessä sitä, että opintojakson suorittaminen jää kesken.

Itsenäisesti suoritettavat opinnot

Osa opinnoista voidaan opiskella itsenäisesti tenttimällä. Opiskelijalle voidaan hakemuksesta (liite 3) myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta. Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään hyväksyttyä arvosanaa.

Kesken lukuvuoden Ranuan lukioon tuleva opiskelija voi suorittaa itsenäisesti sellaisia opintojaksoja, joita ei tarjota enää kuluvan lukuvuoden aikana. Itsenäistä suoritusta voidaan edellyttää myös sellaisilta opiskelijoilta, jotka vaihtavat matematiikan tasoa tai joiden valinnaiset opintojaksot ovat työjärjestyksessä samanaikaisesti. Tällöin on suositeltavaa suorittaa molemmat opintojaksot rinnakkain. Opintojakso on mahdollista tenttiä myös silloin, kun kyseisestä opintojaksosta ei järjestetä opetusta koko lukuvuonna. Mikäli opintojakso järjestetään lukuvuoden aikana ja opiskelijalla on mahdollisuus osallistua sen oppitunneille, hänellä ei ole oikeutta tenttimiseen.

Tentittäessä opiskelijan on osallistuttava kolmelle ohjaustunnille ja hänen on suoritettava itsenäisesti aineenopettajan määräämät tehtävät. Opintojakson suorittamiseksi edellytetään yleensä kokeen suorittamista jonakin uusintakoepäivänä.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson perustellusta syystä osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laaja-alaisesti opintojakson kokonaisuuden kannalta.

Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen aluehallintovirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen

Opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisen yhteydessä selvitetään ja pyritään tunnistamaan opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen tämän esittämän selvityksen perusteella. Lukion on tunnustettava toisessa lukiolain mukaista koulutusta antavassa oppilaitoksessa suoritettut lukiolain 11 §:ssä tarkoitetut opinnot hyväksi lukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava myös muualla hankittu opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä vastaava osaaminen.

Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Osaamisen tunnustamista täytyy hakea erikseen (liite 4). Opiskelijan tulee esittää luotettava selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan.

Muualla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista voidaan lukea hyväksi vahvistamalla ne osaksi lukion oppimäärää. Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan numerolla arvioitaviin opintoihin, tulee

opinnoista antaa numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan edellyttää opiskelijalta lisänäyttöä.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamassa arvioinnissa. Jos kyseessä ovat paikallisessa opetussuunnitelmassa numeroin arvioitavat opinnot, arvosanat muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

<i>asteikko 1 - 5</i>	<i>lukioasteikko</i>	<i>asteikko 1 - 3</i>
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi päätellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettujen opintojen vastaavat, ylempää vai alemmää, on vastaavuus määriteltävä opiskelijan eduksi.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat oppiaineiden yhteiset tavoitteet. Osa-alueet ovat 1) hyvinvointiosaaminen, 2) vuorovaikutusosaaminen, 3) monitieteinen ja luova osaaminen, 4) yhteiskunnallinen osaaminen, 5) eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä 6) globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa on kuvattu kaikissa oppiaineissa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueet sisältyvät oppiaineen opintoihin. Ne on otettu huomioon myös oppiaineiden tavoitteissa. Paikallisessa opetussuunnitelmassa määritellään, miten laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja osa-alueita toteutetaan eri opintojaksoissa. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia.

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen

Opiskelijalla voi olla päättötodistuksessaan oppiaineesta vain yhden laajuinen oppimäärä. Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Pitkän oppimäärän opintojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyen oppimäärän opintojen arvosanoiksi, jollei opiskelija anna korkeampaan arvosanaan oikeuttavaa lisänäyttöä. Jos opiskelija pyytää, tulee hänelle järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteutukseksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset hyväksytysti suoritettujen opintojen tai opintojen osat voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintoja paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla. Opiskelijan siirtyessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pidempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää täydentäviä opintoja, ja tässä yhteydessä myös jo suoritettujen opintojen arvosanat harkitaan uudelleen.

Kun matematiikan oppimäärää vaihdetaan pitkästä lyhyeen, suoritettuja opintoja luetaan hyväksi seuraavalla tavalla:

MAA2 → MAB2,

MAA3 → MAB3,

MAA6 → MAB8

MAA8 → MAB5

MAA9 → MAB7.

Opiskelija voi opiskella myös toisen oppimäärän kursseja oppimäärää vaihtamatta. Tällöin kyseiset opintojaksot voidaan lukea hyväksi opiskelijan varsinaisen oppimäärän koulukohtaisiksi valinnaisiksi opintojaksoiksi.

Todistukset

Lukiossa käytetään seuraavia todistuksia:

Lukion päättötodistus annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut lukion koko oppimäärän.

Ylioppilastutkintotodistus annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut hyväksytysti lukion koko oppimäärän sekä pakolliset ylioppilaskokeet.

Todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.

Lukiodiplomitodistus annetaan myös lukion päättötodistuksen liitteeksi, mikäli opiskelija on suorittanut lukiodiplomin.

Todistus oppimäärän suorittamisesta annetaan, kun opiskelija on suorittanut yhden tai useamman lukion oppiaineen oppimäärän.

Todistus lukiosta eroamisesta (erotodistus) annetaan opiskelijalle, joka eroaa lukiosta ennen lukion koko oppimäärän suorittamista.

YLIOPPILASTUTKINTO

Lukion päätteeksi suoritetaan ylioppilastutkinto. Tässä osiossa käsitellään ylioppilaskokeisiin ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen liittyviä asioita. Lukion päättötodistuksen saa opiskelija, joka on suorittanut lukion oppimäärän, mutta ylioppilastutkintotodistuksen saamiseksi on myös suoritettava ylioppilastutkinto hyväksytysti.

Oikeus osallistua ylioppilaskokeisiin

Ylioppilastutkintoon osallistuminen edellyttää, että lukion oppimäärää suorittava on opiskellut pakolliset kurssit aineessa, jonka ylioppilaskokeeseen hän osallistuu. Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia kursseja, lukion oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kolme lukiokurssia. Äidinkielen kokeessa kokelaan tulee saavuttaa osallistumisoikeus ennen osallistumista lukutaidon kokeeseen.

Ranuan lukiossa ylioppilastutkintolautakunnan ohjeen mukaiset kurssit pitää olla suoritettuna seuraavasti:

kevään yo-tutkintokertaan: syksyn yo-tutkintokertaan:

28.2. mennessä

20.8. mennessä

Ylioppilastutkintoon saa osallistua myös henkilö, joka on suorittanut

- a) koko lukion oppimäärän tai sitä vastaavan ulkomaisen lukion oppimäärän
- b) ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavan aiemman tutkinnon
- c) muun vähintään kaksivuotisen ammatillisen perusopetuksen tai sitä vastaavalle aikaisemmalle oppimäärälle perustuvan tutkinnon tai opinnot sekä ylioppilaslautakunnan määräämät lisäopinnot.

Ammatillisen perustutkinnon suorittaja voi osallistua ylioppilastutkintoon opintojensa aikana suoritettuaan vähintään 90 osaamispistettä vastaavan osaamisen.

Osallistumisen epääminen

Lukion rehtori voi evätä osallistumisen ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan kokeeseen, jos kokelas ei täytä osallistumiselle säädettyjä edellytyksiä. Rehtorin tulee antaa osallistumisoikeuden epäämisestä perusteltu kirjallinen päätös. Edellä mainittuun rehtorin päätökseen, saa kirjallisesti hakea oikaisua Lapin aluehallintovirastolta. Aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään.

Koe, johon kokelas on ilmoittautunut, mutta johon hän ei ole saanut osallistumisoikeutta, poistetaan lautakunnassa kokelaan aineyhdistelmästä. Tätä ei katsota kokeen yrityskerraksi.

Kokeisiin ilmoittautuminen

Syksyn tutkintokertaan on ilmoittauduttava keväällä viimeistään 1.6. ja kevään tutkintokertaan on ilmoittauduttava viimeistään 1.12.

Ilmoittautuminen tehdään Wilmaan, ja Wilmasta tulostettava ilmoittautumislomake toimitetaan allekirjoitettuna koulun kansliaan. Ilmoittautuminen on sitova ja sitä voi muuttaa ainoastaan erityisen painavasta syystä ylioppilastutkintolautakunnan luvalla. Myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan.

Tutkinnon kokeet

Ylioppilastutkintoon sisältyy vähintään viisi eri tutkintoaineen koetta. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppiaineiden kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka katsotaan vain yhdeksi suoritukseksi.

Kokelas voi halutessaan valita toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta äidinkieleltään ruotsin- tai suomenkielisille kokeilla tarkoitetun äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kyseisessä kielessä.

Kokelas voi myös halutessaan suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä.

Ylioppilastutkinnon kokeet laaditaan sekä lukion pakollisten, että valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen pohjalta. Yleensä hyvä tutkintomenestys edellyttää myös aineen valinnaisten opintojen suorittamista, vaikka osallistumisoikeuteen riittää pakollisten opintojen suorittaminen.

Normaali ylioppilaskokeen kesto on kuusi tuntia. Koe alkaa klo 9.00 ja päättyy klo 15.00. Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12.00. Aamulla koepaikalla on oltava viimeistään klo 8.30, sillä kokeen aloittamiseen on varattava oma aikansa.

Kokeiden taso

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason mukaiset kokeet. Kokelas voi valita näissä aineissa, kumpaan kokeeseen hän osallistuu. Vähintään yhdessä kokeessa on suoritettava vaativimman tason koe.

Suorituskerrat ja hajauttaminen

Ylioppilaskokeet järjestetään kaikissa lukiossa samaan aikaan. Kokeet pidetään joka vuosi sekä keväällä että syksyllä niin, että yhden vuoden aikana järjestetään kaksi tutkintokertaa. Ylioppilastutkinto voidaan suorittaa enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Tällöin on suoritettava vähintään pakolliset kokeet hyväksytysti, minkä jälkeen kokelaalle annetaan ylioppilastutkintotodistus.

Tutkinto on suositeltavaa suorittaa useammalla kuin yhdellä tutkintokerralla. Tätä kutsutaan tutkinnon hajauttamiseksi. Ylioppilastutkinto on valmis, kun kokelas on suorittanut kaikki pakolliset kokeet hyväksytysti sekä saanut koko lukion oppimäärän suoritetuksi.

Tutkinnon maksuttomuus

Ylioppilastutkinto on maksuton niille oppivelvollisille opiskelijoille, jotka aloittavat lukion syksyllä 2021 tai myöhemmin. Kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, kokelas valitsee maksuttomasti suoritettavat kokeet.

Jos kokelas saa maksuttomasti suoritetusta kokeesta hylätyn arvosanan, saa hän uusia kokeen ilman maksua. Hylätyn kokeen uusimisesta peritään kuitenkin maksu seuraavissa tilanteissa:

- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
- Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.

Maksuttomuus ei välttämättä kata kaikkia ylioppilastutkinnon valmistumisen edellyttämiä viittä koetta, jos kokelas suorittaa tutkinnossaan enemmän kuin vaadittavat viisi koetta. Viiden

ensimmäisen kokeen ja näiden kokeiden hylättyjen arvosanojen suorittaminen antaa kokelaalle kuitenkin mahdollisuuden ylioppilastutkinnon maksuttomaan suorittamiseen, mikä on ollut oppivelvollisuuden laajentamisen tavoitteena.

Maksullisten kokeiden osalta kokelaan on maksettava Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama perusmaksu sekä koekohtaiset maksut. Perusmaksu peritään jokaiselta tutkintokerralta ja koekohtaiset maksut jokaisen kokeen osalta erikseen.

Maksut maksetaan koulun kansliasta saatavalla laskulla. Kokeeseen ilmoittautuminen on sitova ja merkitsee samalla velvollisuutta maksun suorittamiseen.

Kokeiden arviointi

Ylioppilaskokeet arvioidaan 7-portaisella asteikolla. Arvosanat ovat

L	laudatur
E	eximia cum laude approbatur
M	magna cum laude approbatur
C	cum laude approbatur
B	lubenter approbatur
A	approbatur
I	improbatur

Asteikossa laudatur merkitsee ylintä arvosanaa ja improbatur hylättyä suoritusta.

Arvosanojen pisterajat julkaistaan joka kevät ja syys Ylioppilaslautakunnan verkkosivuilla. Pisterajoista näkee kunkin kokeen osalta, mikä on ollut kyseisellä suorituskerralla kuhunkin arvosanaan vaadittu alin pistemäärä.

Kompensaatio

Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden kokeen hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensatiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti: laudatur 7, eximia cum laude approbatur 6, magna cum laude approbatur 5, cum laude approbatur 4, lubenter approbatur 3 ja approbatur 2. Kokelaan saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan. Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensatiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensatiopistesumman (ks. taulukko 2). Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.

Jos kokelaalla on useampi hylätty koe, jota kompensoimalla kokelas voi saada tutkintonsa valmiiksi, todistukseen merkitään viimeisimmällä tutkintokerralla suoritettu koe. Jos tällaisia kokeita on useita, lautakunta päättää, mikä kokeista todistukseen merkitään.

Ylioppilaskokeen uusiminen ja arvosanan korottaminen

Ylioppilastutkinnon valmiiksi suorittanut kokelas voi uusia hylättyä koetta rajoituksetta. Tämä tarkoittaa sitä, että kompensoitua hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta ylioppilaaksi tulon jälkeen.

Tutkinnon ollessa vielä kesken, voi hylätyn kokeen uusia kolme kertaa hylätyn arvosanan saamista välittömästi seuraavina kolmena tutkintokertana. Tutkintoon voi lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.

Sairastuminen, ulkomailla tapahtuva päätoiminen opiskelu tai muu niihin rinnastettava painava syy voi pidentää tutkinnon suorittamista 1-2 tutkintokertaa. Jos kokelaan tutkinnon suorittaminen keskeytyy tällaisesta syystä ja kokelas on estynyt osallistumasta kaikkiin kyseisen tutkintokerran kokeisiin, rehtorin on lähetettävä asiasta kirjallinen hakemus lautakuntaan.

Hyväksytyt kokeen arvosanaa voi korottaa rajoituksetta tutkinnon suorittamisen ollessa kesken ja tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Tutkinnon valmistumisen jälkeen on hyvä muistaa, että kokeeseen kannattaa ilmoittautua omaan vanhaan lukioon ja ilmoittautuminen on tehtävä hyvissä ajoin ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Ilmoittautuminen syksyn kokeisiin tapahtuu toukokuun lopussa ja kevään kokeisiin marraskuun lopussa. Jos kyseistä lukiota ei ole enää olemassa, ilmoittautuminen tehdään saman koulutuksen järjestäjän toiseen lukioon. Jos koulutuksen järjestäjällä ei ole enää lukioita, uusija ilmoittautuu asuinpaikkaansa lähimpänä olevaan lukioon.

Uusiminen ei välttämättä tapahdu siinä lukiossa, johon ilmoittautuminen on tehty, vaan suorituspaikka voi olla jossain muussa koulutuksen järjestäjän lukiossa tai toimipisteessä. Jos kokelaalle on aiemmin myönnetty erityisjärjestelyjä, hänen pitää antaa ilmoittautumisen yhteydessä päätös ja muut tarvittavat tiedot lukiolle.

Tutkinnon täydentäminen

Hyväksytyä ylioppilastutkintoa voi täydentää vapaasti, milloin tahansa. Tutkintoa voi täydentää suorittamalla sellaisia kokeita, jotka eivät sisälly varsinaiseen ylioppilastutkintoon tai sellaisilla kokeilla, jotka ovat vaatimustasoltaan erilaisia kuin varsinaiseen tutkintoon sisältyneet kokeet.

Suulliset kuulustelut

Ennen ylioppilaskirjoituksia opiskelijalla on mahdollisuus osallistua eri aineiden vapaaehtoiisiin suullisiin kuulusteluihin, jotka on tarkoitettu sekä ylioppilaskirjoituksiin valmentautumista, että oppiaineen päättöarvosanan korottamista varten. Ylioppilaskirjoitusten jälkeen opiskelija voi suullisissa kuulusteluissa korottaa päättötodistuksen arvosanoja. Näissä tapauksissa korotetaan koko oppimäärän arvosanaa, ei yksittäisen opintojakson arvosanaa.

Ainekohtaiset ohjeet kuulusteluja varten antaa erikseen kunkin aineen opettaja. Nimestään huolimatta suullisiin kuulusteluihin voi kuulua myös kirjallisia tehtäviä. Mikäli opiskelija osoittaa

kuulusteluissa suurempaa kypsyttä ja oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvostelussa määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, arvosanaa voidaan korottaa. Ylioppilaskokeita edeltävät suulliset kuulustelut järjestetään abivuonna kolmannen jakson jälkeen.

Äidinkielen koe sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

Kaksiosainen äidinkielen koe sisältää lukutaidon kokeen ja kirjoitustaidon kokeen. Kokelaan tulee osallistua samalla tutkintokerralla molempiin kokeisiin. Kokelaan äidinkielen arvosana määräytyy kokeiden painotetun yhteispistemäärän perusteella. Äidinkielen kokeen voi suorittaa suomen, ruotsin tai saamen kielen kokeena riippuen siitä, mikä on opiskelijan äidinkieli. Henkilö, joka on opiskellut ko. kieltä toisena kielenään, voi myös osallistua kielen kokeeseen äidinkielen kokeena. Tällöin hylätyn äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen voi uusia suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kokeena.

Suomi toisena kielenä -kokeeseen saavat osallistua henkilöt, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame, ja jotka ovat opiskelleet lukiossa suomi toisena kielenä -oppimäärää. Tämän lisäksi suomi toisena kielenä -kokeen voivat suorittaa opiskelijat, joiden äidinkieli tai ensikieli on viittomakieli. Muiden, jotka haluavat suorittaa kyseisen kokeen, pitää hakea osallistumisoikeutta ylioppilaslautakunnalta kirjallisesti.

Kielten kokeet

Kielten kokeet sisältävät tehtäviä, jotka testaavat kuullun ymmärtämistä, kirjoitustaitoa, luetun ymmärtämistä sekä kielen rakenteiden hallintaa. Kokelas saa yhdellä tutkintokerran aikana osallistua vain yhteen pitkään oppimäärään perustuvaan vieraan kielen kokeeseen. Jos kokelas haluaa osallistua useampiin pitkään oppimäärään perustuviin vieraan kielen kokeisiin, kokeet tulee hajauttaa eri tutkintokerroille.

Lyhyen oppimäärään perustuvia vieraan kielen kokeita voidaan suorittaa yhdellä tutkintokerralla enintään kaksi. Jos kokelas osallistuu samana koepäivänä kahteen lyhyen oppimäärän kirjalliseen kokeeseen, hän saa kokeiden suorittamiseen aikaa yhteensä 8 tuntia

Matematiikan koe

Matematiikassa järjestetään sekä pitkän että lyhyen oppimäärän mukainen koe. Kokeet pidetään samana päivänä. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita kumman tasoiseen kokeeseen hän osallistuu.

Matematiikan kokeessa muutettiin YTL:n määräyksiä, sallittuja apuvälineitä ja kokeen rakennetta sekä pistelaskua hieman alkaen syksyn 2022 kokeesta. Tarkemmat ohjeet: https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/fi_maaraykset_matematiikan_koe_s2022.pdf?v=250422

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa. B-osa voi jakautua

kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. Alla olevaan taulukkoon on merkitty, kuinka monesta tehtävästä kukin osa koostuu ja kuinka moneen tehtävään kokelas vastaa.

Osa	Tehtäviä annetaan	Kokelas vastaa	Apuvälineet
A	4-9	3-6	Laskinohjelmia rajoitettu
B (B1 ja B2)	4-9	3-6	Laskinohjelmat käytössä
Yhteensä:	8-13	6-10	

Matematiikan kokeessa ei saa käyttää apuvälineinä erillisiä laskimia eikä erillisiä taulukkokirjoja.

Kokeen A-osassa kokelaalla ei ole käytössään seuraavia muuten koejärjestelmään sisältyviä ohjelmia:

- LibreOffice Calc
- wxMaxima
- Texas Instruments TI-Nspire CAS
- Casio ClassPad Manager
- Geogebra
- 4f Vihko.

Koejärjestelmän laskinohjelmat GNOME-laskin, KCalc ja SpeedCrunch ovat kokelaan käytössä myös kokeen A-osassa.

Tehtävien pisteet annetaan kokonaislukuina. Kokeen enimmäispistemäärä on 120.

Reaalikoe

Yhden tutkintokerran aikana järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää, joiden välillä on noin viikko. Yhtenä päivänä saa osallistua vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten yhden tutkintokerran aikana voi suorittaa yhteensä kaksi reaaliaineen koetta. Tutkintoa hajauttamalla on mahdollista osallistua useisiin eri reaalikokeisiin.

Kokeiden aineet jakautuvat kahteen ryhmään seuraavalla tavalla:

Ensimmäinen tutkintopäivä:

Evankelis-luterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede ja terveystieto.

Toinen tutkintopäivä:

Psykologia, filosofia, historia, fysiikka ja biologia.

Samat kokeet järjestetään aina samoina päivinä, mutta reaalikokeiden päivät voivat olla eri järjestyksessä.

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

Ensisijainen tapa ottaa koesuoritusta heikentävä syy huomioon ylioppilastutkinnossa on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteessa. Niitä voi hakea sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, vieraskielisyyden tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi silloin kun syy estää kokelasta suorittamasta ylioppilaskoetta samalla tavoin kuin muut kokelaat.

Ylioppilaskokeessa mahdollisia erityisjärjestelyjä ovat lisäaika kokeen suorittamiseen (2h), erillinen pienryhmätila, lepäämiseen tarkoitettu tila, oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä, näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe, ääniaineistoiltaan rajoitettu koe sekä avustajan käyttö.

Pistekorotusta käytetään vain poikkeustapauksissa, ja se on tarkoitettu vain heikoimmassa asemassa oleville. Pistekorotus kohdistuu vain niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Pistekorotusta ei rajata yhteen kokeeseen, ja se on mahdollista saada riippumatta siitä, onko saanut kokeessa erityisjärjestelyjä.

Hakemus heikentävän syyn huomioon ottamisesta tehdään kirjallisesti Ylioppilastutkintolautakunnalle. Mikäli hakemuksessa haetaan erityisjärjestelyjä, tulee hakemuksen sisältää kokelaan henkilökohtainen opintosuunnitelma tai ne suunnitelman osat, joihin on kirjattu tukitoimet koetilanteissa. Lisäksi hakemukseen liitetään lukion lausunto haettavien erityisjärjestelyjen tarpeesta, toimivuudesta ja kohtuullisuudesta.

Hakemus on toimitettava lautakuntaan kevään tutkinnon osalta viimeistään 30. marraskuuta ja syksyn tutkinnon osalta 30. huhtikuuta.

Erityisjärjestelyt äkillisessä ja ennakoimattomassa tilanteessa

Mikäli jokin äkillinen tai ennakoimaton tilanne (esim. äkillinen sairastuminen) vaikuttaa ylioppilastutkinnon suorittamiseen, tulee kokelaan tai hänen huoltajansa ottaa välittömästi yhteyttä lukion rehtoriin. Tapauskohtaisesti arvioidaan, voidaanko koe suorittaa tilapäisiä erityisjärjestelyjä hyödyntäen vai onko tarpeen hakea ilmoittautumisen mitätöintiä lääkärinlausunnon perusteella.

Päätös erityisjärjestelyistä tehdään ehdollisena, jos äkillisestä ja ennakoimattomasta tilanteesta tarvitaan lääkärinlausunto tai muita selvityksiä kokeen jälkeen.

Äkillinen ja ennakoimaton tilanne voidaan hakemuksesta ottaa huomioon myös koesuoritusta heikentävänä syynä. Tällöin hakemus on toimitettava viipymättä Ylioppilastutkintolautakunnalle.

YLIOPPILASKOKEIDEN PÄIVÄT

Kokeet alkavat klo 9.00, mutta paikalla on oltava viimeistään **klo 8.30**. Sähköisissä kielikokeissa kuullun ymmärtämisen osuus tehdään kirjallisen kokeen yhteydessä.

Syksy 2024

ma 16.9.	Äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe
ke 18.9.	Uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 20.9.	Vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 23.9.	Toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 24.9.	Psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
to 26.9.	Matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 27.9.	Äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
ma 30.9.	Vieras kieli, lyhyt oppimäärä
ke 2.10.	Saamen äidinkielen koe

Kevät 2025

ti 11.3.	Äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
to 13.3.	Vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe 14.3.	Äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe
ma 17.3.	Vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke 19.3.	Matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 21.3.	Psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ma 24.3.	Toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 26.3.	Uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 28.3.	Saamen äidinkielen koe

Kokeiden pitopaikat ja tarkemmat ajankohdat ilmoitetaan ylioppilaskokeisiin ilmoittautuneille hyvissä ajoin ennen tutkintokerran alkua.

JAKSOJEN VAIHDOSTEN, ARVIOINTIEN JA UUSINTAKOKEIDEN AJANKOHDAT

UUSIN TAKUU LUSTEL UT	ti 22.10.2024 <i>matematiikka ja englanti</i> ke 23.10.2024 <i>muut aineet</i>	ti 10.12.2024 <i>matematiikka ja englanti</i> ke 11.12.2024 <i>muut aineet</i>	ti 18.2.2025 <i>matematiikka ja englanti</i> ke 19.2.2025 <i>muut aineet</i>	ti 22.4.2025 <i>muut aineet</i> ke 23.4.2025 <i>matematiikka ja englanti</i>	ti 10.6.2025 <i>matematiikka ja englanti</i> ke 11.6.2025 <i>muut aineet</i>
UUSIN TAKOK EISIIN ILMOT TAUDU TTAVA VIIMEI STÄÄN	10.10.2024	5.12.2024	13.2.2024	17.4.2025	6.6.2025
ARVIOI NNIT WILMA SSA	8.10.2024	3.12.2024	11.2.2025	15.4.2025	5.6.2025

**MUI
STA
ILM
OTTA
UTU
A
UUSI
NTA
KOK
EISII
N!**
Ilmoi
ttaut
umisl
oma
kkee
t
löyty
vät
kansl
ian
oven
viere
ssä
oleva
sta
loker
osta.

KOEVII KKO (Arvio)	19.9. – 27.9.2024	19.11. – 26.11.2024	28.1.2025 – 4.2.2025	27.3.2025 – 3.4.2025	21.5. – 28.5.2025
JAKSO	I 7.8. - 27.9.2024	II 30.10. – 26.11.2024	III 27.11.2024 – 4.2.2025	IV 5.2. – 3.4.2025	V 4.4. – 31.5.2025

TAPAHTUMAT LUKUVUONNA 2024 -2025

Syksy 2024

7.8.	Lukuvuosi alkaa
9.8.	Viimeinen ilmoittautumispäivä elokuun tenttiin
13.8.	Elokuun yleinen tenttipäivä
elokuu	Opiskelijakunnan hallituksen vaalit
23.8.	Lukion ryhmäytymispäivä
27.8.	koulukuvaus
29.8.	Kutsunnat
elo-syyskuu	Infotilaisuus lukuvuoden 2024–2025 ylioppilaskokeista
ajalle 4.9.	Lukion huoltajailta
16.9.–30.9.	Syksyn ylioppilaskokeet
10.10.	Lapin yliopiston ja AMK:n avoimet ovet
marraskuu	Info kevään 2025 yo-tutkintoon ilmoittautumisesta
6.-7.11.	Oulun yliopiston ja AMK:n abipäivät
joulukuu	Lukion kehittämiskeskustelutilaisuus
5.12.	Syksyn ylioppilasjuhla
16.12.	Lukion taksvärkki
19.-20.12.	Joulujuhla

Kevät 2025

tammikuu	Lukion esitteleminen 9. luokkien oppilaille
6.2.	Penkkarit
7.2.	Vanhojenpäivä
helmikuu	Alustavat kurssivalinnat lukuvuodelle 2025–2026
11.3. –28.3.	Kevään ylioppilaskokeet
huhtikuu	Talviliikuntapäivä
31.5.	Kevään ylioppilasjuhla

RANUAN LUKION OPETUSSUUNNITELMAAN SISÄLTÄVÄT OPINTOJAKSOT

ÄI ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS, SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

ÄI1	Tekstit ja kirjoittaminen (2 op)
ÄI23	Kieli ja vuorovaikutus (2 op)
ÄI4	Kirjallisuuden tulkinta (2 op)
ÄI5	Tekstien tulkinta 1 (2 op)
ÄI67	Kirjoittaminen ja vuorovaikutus (2 op)
ÄI8	Kirjallisuuden kontekstit (2 op)
ÄI9	Vuorovaikutus (2 op)
ÄI10	Kirjoittaminen (2 op)
ÄI11	Tekstien tulkinta 2 (2 op)
ÄI12K	Kirjallisuuskurssi (2 op)
ÄI13K	Kehity kirjoittajana (2 op)

S2 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS, SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

S21	Tekstit ja kirjoittaminen
S23	Kieli ja vuorovaikutus
S24	Kirjallisuuden tulkinta
S25	Tekstien tulkinta 1
S267	Kirjoittaminen ja vuorovaikutus
S28	Kirjallisuuden kontekstit
S29	Vuorovaikutus
S210	Kirjoittaminen
S211	Tekstien tulkinta 2

BI BIOLOGIA

BI1	Elämä ja evoluutio (2 op)
BI23	Ekologian perusteet ja ihmisen vaikutus ekosysteemeihin (2 op)
BI4	Solu ja perinnöllisyys (2 op)
BI5	Ihmisen biologia (2 op)
BI6	Bioteknikka ja sen sovellukset (2 op)
BI7k	Biologian laborointi (1 op)

BI8k Biologian kertaus (1 op)

ET ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

ET1	Minä ja hyvä elämä
ET2	Minä ja yhteiskunta
ET3	Kulttuurit
ET4	Katsomukset
ET5	Uskonnot ja uskonottomuus
ET6	Tulevaisuus

FI FILOSOFIA

FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)
FI2	Etiikka (2 op)
FI3	Yhteiskuntafilosofia (2 op)
FI4	Totuus (2 op)

FY FYSIIKKA

FYKE1	Fysiikka ja kemia kokeellisina luonnontieteinä (2 op)
FYKE2	Fysiikka ja kemia yhteiskunnassa (2 op)
FY3	Energia ja lämpö (2 op)
FY4	Voima ja liike (2 op)
FY5	Jaksollinen liike ja aallot (2 op)
FY6	Sähkö (2 op)
FY7	Sähkömagnetismi (2 op)
FY8	Aine, säteily ja kvantittuminen (2 op)
FY9k	Fysiikan työkurssi (1 op)
FY10k	Fysiikan kertaus (2 op)

GE MAANTIEDE

GE1	Maailman muutoksessa (2 op)
GE2	Sininen planeetta (2 op)
GE3	Yhteinen maailma (2 op)
GE4	Geomedia - tutki, osallistu, vaikuta (2 op)

GE5k	Maantieteen kertaus (1 op)	MAA11	Algoritmit ja lukuteoria (2 op)
HI	HISTORIA	MAA12	Analyysi ja jatkuva jakauma (2 op)
HI1	Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)	MAA13k	Johdanto pitkän matematiikan opiskeluun (1 op)
HI2	Kansainväliset suhteet (2 op)	MAA14k	Pitkän matematiikan kertaus 2 op)
HI3	Itsenäisen Suomen historia (2 op)	MAA15k	Teknologia apuna matematiikan opiskelussa (2 op)
HI4	Eurooppalainen ihminen (2 op)	MAB	MATEMATIIKKA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ
HI5	Ruotsin itämaasta Suomeksi (2 op)	MAB2	Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)
HI6	Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)	MAB3	Geometria (2 op)
HI7k	Historian kertaus (1 op)	MAB4	Matemaattisia malleja (2 op)
HI8k	Paikallishistoria (2 op)	MAB5	Tilastot ja todennäköisyys (2 op)
KE	KEMIA	MAB6	Talousmatematiikan alkeet (1 op)
FYKE1	Fysiikka ja kemia kokeellisina luonnontieteinä (2 op)	MAB7	Talousmatematiikka (1 op)
FYKE2	Fysiikka ja kemia yhteiskunnassa (2 op)	MAB8	Matemaattinen analyysi (2 op)
KE3	Molekyylit ja mallit (2 op)	MAB9	Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (2 op)
KE4	Kemiallinen reaktio (2 op)	MAB10k	Johdanto lyhyen matematiikan opiskeluun (1 op)
KE5	Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)	MAB11k	Lyhyen matematiikan kertaus (2 op)
KE6	Kemiallinen tasapaino (2 op)	MAB12k	Teknologia apuna matematiikan opiskelussa (2 op)
KE7k	Kemian työjakso (1 op)	MU	MUSIIKKI
KE8k	Kemian kertaus (1 op)	MU1	Intro - kaikki soimaan (2 op)
UE	USKONTO, EVANKELIS-LUTERILAINEN	MU2	Syke - soiva ilmaisu (2 op)
UE1	Uskonto ilmiönä - juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)	MU3	Genre - globaali uteliaisuus (2 op)
UE2	Maailmanlaajuinen kristinusko (2 op)	MU4	Demo - luovasti yhdessä (2 op)
UE3	Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)	MU5	Lukion kuoro (1 op)
UE4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)	OP	OPINTO-OHJAUS
UE5	Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa (2 op)	OP1	Minä opiskelijana (2 op)
UE6	Uskonto, tiede ja media (2 op)	OP2	Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)
UE7k	Uskonnon kertaus (1 op)	PS	PSYKOLOGIA
UE8k	Raamattutieto (1 op)	PS1	Toimiva ja oppiva ihminen (2 op)
KU	KUVATAIDE	PS2	Kehittyvä ihminen (2 op)
KU1	Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)	PS3	Tietoa käsittelevä ihminen (2 op)
KU2	Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)	PS4	Tunteet ja mielenterveys (2 op)
KU3	Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)	PS5	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (2 op)
KU4	Taiteen monet maailmat (2 op)	PS6k	Sosiaalipsykologia (2 op)
KU5k	Plastinen sommittelu: savi- ja lumityöpaja (2 op)	PS7k	Psykologian kertaus (1 op)
LD	LUKIODIPLOMIT	TE	TERVEYSTIETO
KULD	Kuvataiteen lukiodiplomi (2 op)	TE1	Terveysvoimavarana (2 op)
LILD	Liikunnan lukiodiplomi (2 op)	TE2	Terveys ja ympäristö (2 op)
MULD	Musiikin lukiodiplomi (2 op)	TE3	Terveys ja yhteiskunta (2 op)
KSLD	Käsityön lukiodiplomi (2 op)	TE4k	Ensiapu (2 op)
LI	LIIKUNTA	TO	TEMAATTISET OPINNOT
LI1	Oppiva liikkuja (2 op)	TO1	Johdatus lukio-opintoihin (1 op)
LI2	Aktiivinen liikkuja (2 op)	TO2	Opintomatka (3 op)
LI3	Uudet mahdollisuudet (2 op)	YH	YHTEISKUNTAOPPI
LI4	Yhdessä liikkuen (2 op)	YH1	Suomalainen yhteiskunta (2 op)
LI5	Virkistystä liikunnasta (2 op)	YH2	Taloustieto (2 op)
LI7k	Kilpaurheilu (1 op)	YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)
LI8k	Vanhojen päivät (2 op)	YH4	Lakitieto (2 op)
LI9k	Liikunnan ohjaaja (2 op)	RU	TOINEN KOTIMAINEN KIELI, RUOTSI, B1-OPPIMÄÄRÄ
MAY	MATEMATIIKKA, YHTEINEN	RUEN1	Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (2 op)
MAY1	Luvut ja yhtälöt (2 op)	RU2	Ruotsin kieli arjessani (3 op)
MAA	MATEMATIIKKA, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ	RU3	Kulttuuri ja mediat (2 op)
MAA2	Funktiot ja yhtälöt (3 op)	RU4	Ympäristömme (2 op)
MAA3	Geometria (2 op)	RU5	Opiskelu- ja työelämä (2 op)
MAA4	Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)	RU6	Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)
MAA5	Funktiot ja yhtälöt 2 (2 op)	RU7	Kestävä elämäntapa (2 op)
MAA6	Derivaatta (3 op)	RU8k	Johdatus ruotsin opiskeluun (1 op)
MAA7	Integraalilaskenta (2 op)	RU9k	Ruotsin kertaus (2 op)
MAA8	Tilastot ja todennäköisyys (2 op)	RU10k	Ruotsin kuuntelu (1 op)
MAA9	Talousmatematiikka (1 op)		
MAA10	3D-geometria (2 op)		

EN	ENGLANTI, A1-OPPIMÄÄRÄ		
RUEN1	Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (2 op)	SA3	Perustason alkeet 3 Matkalla maailmassa (2 op)
EN2	Englanti globaalina kielenä (3 op)	SA4	Perustaso 1 Monenlaista elämää (2 op)
EN3	Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisuuden välineenä (2 op)	SA5	Perustaso 2 Hyvinvointi ja huolenpito (2 op)
EN4	Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)	SA6	Perustaso 3 Kulttuuri ja mediat (2 op)
EN5	Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)	SA7	Perustaso 4 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (2 op)
EN6	Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)	SA8	Perustaso 5 Yhteinen maapallomme (2 op)
EN7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)	SA9k	Saksan kertaus (1 op)
EN8	Viesti ja vaikutus puhuen (2 op)	SA10k	Saksan kuuntelu (1 op)
EN9k	Johdatus englannin opiskeluun (1 op)		
EN10k	Englannin kertaus (2 op)	PRL / PRY PAIKALLISET LUONTOYRITTÄJYYS OPINNOT	
EN11k	Englannin kuuntelu (1 op)	PRL1	Hyvinvointia luonnosta (2 op)
		PRL2	Luonnonantimet ja eräkokkaus (2 op)
RA	RANSKA, B3-OPPIMÄÄRÄ	PRL5	Erätaidot ja vaellus (2 op)
RA1	Perustason alkeet 1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (2 op)	PRL6	Lääkikseen valmentava (2 op)
RA2	Perustason alkeet 2 Elämän tärkeitä asioista (2 op)	PRL7	Metsästäjätkintoon valmentava (1 op)
RA3	Perustason alkeet 3 Matkalla maailmassa (2 op)	PRL8	Luontokuvaus (1 op)
RA4	Perustaso 1 Monenlaista elämää (2 op)	PRL9	Luonto ja taide (1 op)
RA5	Perustaso 2 Hyvinvointi ja huolenpito (2 op)	PRL10	Luontoliikunta (2 op)
RA6	Perustaso 3 Kulttuuri ja mediat (2 op)	PRY1	Asiakaspalvelu (2 op)
RA7	Perustaso 4 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (2 op)	PRY2	Asiakaspalvelu vierailu kielillä (2 op)
RA8	Perustaso 5 Yhteinen maapallomme (2 op)	PRY3	Yrittäjämateriaalia (2 op)
RA9k	Ranskan kertaus (1 op)	PRY4	Opaskoulutus (1 op)
RA10k	Ranskan kuuntelu (1 op)	PRY7	Yrityksen elinkaari (2 op)
		PRY10	Palvelumuotoilu (1 op)
SA	SAKSA, B3-OPPIMÄÄRÄ	PAO	PAIKALLISET OPINNOT
SA1	Perustason alkeet 1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (2 op)	PAO1	Autokoulu
SA2	Perustason alkeet 2 Elämän tärkeitä	PAO2	Opiskelijakunnan hallituksen jäsenyys
		PAO3	Ranuan kansalaisopiston kurssit
		PAO4	Ranuan vapaa-aikatoimen nuorisovaihto
		PAO5	Korkeakouluopinnot
		PAO6	Lapin musiikkiopiston opinnot

Lukioidipolit

Lukioidipolitien avulla opiskelijalla on mahdollista osoittaa erityistä osaamistaan ja harrastuneisuuttaan pitkäkestoisen näytön avulla. Lukioidipoliti kuvaa monipuolisesti opiskelijan tavoitteellista työskentelyä, kehittyneitä taitoja ja syvällistä osaamista jossakin oppiaineessa. Lukioidipoliti antaa mahdollisuuden arvioida opiskelijan lukioaikana karttunutta osaamista ja hänen vahvuuksiaan jatko-opintojen näkökulmasta. Lukioidipolitit täydentävät lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen osoittamaa osaamista.

Ranuan lukiossa on mahdollista suorittaa lukioidipoliti kuvataiteessa ja liikunnassa. Opiskelijalla on oikeus suorittaa lukioidipoliti myös sellaisessa aineessa, joka ei sisälly Ranuan lukion opetussuunnitelmaan, jos lukioidipolitiin vaadittava kurssimäärä täyttyy. Lukioidipoliteita voi yleisesti suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa. Opetushallitus antaa ohjeet kunkin lukioidipolitin suorittamisesta.

Temaattiset opinnot

Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää laaja-alaista osaamista kehittäviä temaattisia opintoja. Temaattisten opintojen tavoitteet ja sisällöt määritellään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Ranuan lukion temaattiset opintojaksot ovat: *Johdatus lukio-opintoihin (TO1)* ja *Opintomatka (TO2)*.

Laaja-alainen osaaminen käsittää opiskelijan hyvään yleissivistykseen ja hyväksi ihmiseksi kasvamiseen, kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksiin tarvittavien tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostaman kokonaisuuden.

Edellä esitetyn kuvion mukaisesti kaikille lukioille yhteisiä laaja-alaisen osaamisen osa-alueita on kuusi. Ne muodostavat toisiaan täydentävän ja yhdistävän kokonaisuuden. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet ovat

- hyvinvointiosaaminen
- vuorovaikutusosaaminen
- monitieteinen ja luova osaaminen
- yhteiskunnallinen osaaminen
- eettisyys ja ympäristöosaaminen
- globaali- ja kulttuuriosaaminen.

EN-Material	EN-Material		EN-Material
AUC	AUC	AUC	AUC
SE	SE	SE	SE
RS	RS	RS	RS
BS	BS	BS	BS
FS	FS	FS	FS
SS	SS	SS	SS
NS	NS	NS	NS
CS	CS	CS	CS
DS	DS	DS	DS
ES	ES	ES	ES
FS	FS	FS	FS
GS	GS	GS	GS
HS	HS	HS	HS
IS	IS	IS	IS
JS	JS	JS	JS
KS	KS	KS	KS
LS	LS	LS	LS
MS	MS	MS	MS
NS	NS	NS	NS
OS	OS	OS	OS
PS	PS	PS	PS
QS	QS	QS	QS
RS	RS	RS	RS
SS	SS	SS	SS
TS	TS	TS	TS
US	US	US	US
VS	VS	VS	VS
WS	WS	WS	WS
XS	XS	XS	XS
YS	YS	YS	YS
ZS	ZS	ZS	ZS
AA	AA	AA	AA
BB	BB	BB	BB
CC	CC	CC	CC
DD	DD	DD	DD
EE	EE	EE	EE
FF	FF	FF	FF
GG	GG	GG	GG
HH	HH	HH	HH
II	II	II	II
JJ	JJ	JJ	JJ
KK	KK	KK	KK
LL	LL	LL	LL
MM	MM	MM	MM
NN	NN	NN	NN
OO	OO	OO	OO
PP	PP	PP	PP
QQ	QQ	QQ	QQ
RR	RR	RR	RR
SS	SS	SS	SS
TT	TT	TT	TT
UU	UU	UU	UU
VV	VV	VV	VV
WW	WW	WW	WW
XX	XX	XX	XX
YY	YY	YY	YY
ZZ	ZZ	ZZ	ZZ
AA	AA	AA	AA
BB	BB	BB	BB
CC	CC	CC	CC
DD	DD	DD	DD
EE	EE	EE	EE
FF	FF	FF	FF
GG	GG	GG	GG
HH	HH	HH	HH
II	II	II	II
JJ	JJ	JJ	JJ
KK	KK	KK	KK
LL	LL	LL	LL
MM	MM	MM	MM
NN	NN	NN	NN
OO	OO	OO	OO
PP	PP	PP	PP
QQ	QQ	QQ	QQ
RR	RR	RR	RR
SS	SS	SS	SS
TT	TT	TT	TT
UU	UU	UU	UU
VV	VV	VV	VV
WW	WW	WW	WW
XX	XX	XX	XX
YY	YY	YY	YY
ZZ	ZZ	ZZ	ZZ
AA	AA	AA	AA
BB	BB	BB	BB
CC	CC	CC	CC
DD	DD	DD	DD
EE	EE	EE	EE
FF	FF	FF	FF
GG	GG	GG	GG
HH	HH	HH	HH
II	II	II	II
JJ	JJ	JJ	JJ
KK	KK	KK	KK
LL	LL	LL	LL
MM	MM	MM	MM
NN	NN	NN	NN
OO	OO	OO	OO
PP	PP	PP	PP
QQ	QQ	QQ	QQ
RR	RR	RR	RR
SS	SS	SS	SS
TT	TT	TT	TT
UU	UU	UU	UU
VV	VV	VV	VV
WW	WW	WW	WW
XX	XX	XX	XX
YY	YY	YY	YY
ZZ	ZZ	ZZ	ZZ

LUKUVUODEN TYÖAJAT

RANUAN KUNTA
Lukuvuosi 2024-2025

vko	tp	ma	ti	ke	to	pe	la	su
32	3	5.8.	6.8.	7.8.	8.8.	9.8.	10.8.	11.8.
33	5	12.8.	13.8.	14.8.	15.8.	16.8.	17.8.	18.8.
34	5	19.8.	20.8.	21.8.	22.8.	23.8.	24.8.	25.8.
35	5	26.8.	27.8.	28.8.	29.8.	30.8.	31.8.	1.9.
36	5	2.9.	3.9.	4.9.	5.9.	6.9.	7.9.	8.9.
37	5	9.9.	10.9.	11.9.	12.9.	13.9.	14.9.	15.9.
38	5	16.9.*	17.9.	18.9.*	19.9.	20.9.*	21.9.	22.9.
39	5	23.9.*	24.9.*	25.9.	26.9.*	27.9.*	28.9.	29.9.
40	5	30.9.*	1.10.	2.10.	3.10.	4.10.	5.10.	6.10.
41	5	7.10.	8.10.	9.10.	10.10.	11.10.	12.10.	13.10.
42	0	14.10.	15.10.	16.10.	17.10.	18.10.	19.10.	20.10.
43	5	21.10.	22.10.	23.10.	24.10.	25.10.	26.10.	27.10.
44	5	28.10.	29.10.	30.10.	31.10.	1.11.	2.11.	3.11.
45	5	4.11.	5.11.	6.11.	7.11.	8.11.	9.11.	10.11.
46	5	11.11.	12.11.	13.11.	14.11.	15.11.	16.11.	17.11.
47	5	18.11.	19.11.	20.11.	21.11.	22.11.	23.11.	24.11.
48	5	25.11.	26.11.	27.11.	28.11.	29.11.	30.11.	1.12.
49	4	2.12.	3.12.	4.12.	5.12.	6.12.	7.12.	8.12.
50	5	9.12.	10.12.	11.12.	12.12.	13.12.	14.12.	15.12.
51	5	16.12.	17.12.	18.12.	19.12.	20.12.	21.12.	22.12.
52	0	23.12.	24.12.	25.12.	26.12.	27.12.	28.12.	29.12.
1	0	30.12.	31.12.	1.1.	2.1.	3.1.	4.1.	5.1.
2	4	6.1.	7.1.	8.1.	9.1.	10.1.	11.1.	12.1.
3	5	13.1.	14.1.	15.1.	16.1.	17.1.	18.1.	19.1.
4	5	20.1.	21.1.	22.1.	23.1.	24.1.	25.1.	26.1.
5	5	27.1.	28.1.	29.1.	30.1.	31.1.	1.2.	2.2.
6	5	3.2.	4.2.	5.2.	6.2.	7.2.	8.2.	9.2.
7	5	10.2.	11.2.	12.2.	13.2.	14.2.	15.2.	16.2.
8	5	17.2.	18.2.	19.2.	20.2.	21.2.	22.2.	23.2.
9	5	24.2.	25.2.	26.2.	27.2.	28.2.	1.3.	2.3.
10	0	3.3.	4.3.	5.3.	6.3.	7.3.	8.3.	9.3.
11	5	10.3.	11.3.*	12.3.	13.3.*	14.3.*	15.3.	16.3.
12	5	17.3.*	18.3.	19.3.*	20.3.	21.3.*	22.3.	23.3.
13	5	24.3.*	25.3.	26.3.*	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.
14	5	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.	6.4.
15	5	7.4.	8.4.	9.4.	10.4.	11.4.	12.4.	13.4.
16	4	14.4.	15.4.	16.4.	17.4.	18.4.	19.4.	20.4.
17	4	21.4.	22.4.	23.4.	24.4.	25.4.	26.4.	27.4.
18	3	28.4.	29.4.	30.4.	1.5.	2.5.	3.5.	4.5.
19	5	5.5.	6.5.	7.5.	8.5.	9.5.	10.5.	11.5.
20	5	12.5.	13.5.	14.5.	15.5.	16.5.	17.5.	18.5.
21	5	19.5.	20.5.	21.5.	22.5.	23.5.	24.5.	25.5.
22	5	26.5.	27.5.	28.5.	29.5.	30.5.	31.5.	3.6.

187

Ei työpäivä Koulupäiviä 187

Syyslukukausi 7.8. - 20.12.2024 92 työpäivää
Kevätlukukausi 7.1.-31.5.2025 95 työpäivää

Syysloma (vko 42) 14.10.-18.10.2024

Joululoma 21.12.2024-6.1.2025

Talviloma (vko 10) 3.3.-7.3.2025

Pääsiäisloma 18.4.-21.4.2025

Vapaapäivät 6.12.2024, 1.5.2025 ja 29.5.2025

Henkilöstön suunnittelupäivät 5.8.2024 ja 6.8.2025

* VO-kirjoitukset

Kokouspäivät lukio

1. jakso	7.8.-27.9.2024	38 työpäivää
2. jakso	30.9.-26.11.2024	37 työpäivää
3. jakso	27.11.2024-4.2.2025	38 työpäivää
4. jakso	5.2.-3.4.2025	37 työpäivää
5. jakso	9.4. - 31.5.2025	37 työpäivää

OPISKELIJAT VUOSILUOKITTAIN

Ensimmäinen vuosikurssi

Ryhmänohjaaja: Anne Keränen

Aikkila,	Noel
Aikkila,	Nuutti
Hanhisuanto,	Lauri
Hiltula,	Antti-Veikko
Illikainen,	Elina
Kaarlejärvi,	Nea
Karttunen,	Viena
Keränen,	Elsa
Kukkonen,	Isla
Lohi,	Milja
Petäjäjärvi,	Milja
Petäjäjärvi,	Vilma
Pyhäjärvi,	Niklas
Romppainen,	Amelia
Salmela,	Vilma
Sarajärvi,	Aapo
Sarajärvi,	Veeti
Saukkonen,	Milla
Ukkola,	Oskari

Yhteensä 19

Kolmas vuosikurssi

Ryhmänohjaaja: Anna Paso

Havukainen,	Joona
Heikkilä,	Aapo
Heikkilä,	Venla
Höyhtyä,	Anni
Illikainen,	Martta
Impiö,	Tommi
Juutinen,	Amalia
Juutinen,	Antti
Kaikkonen,	Eeli
Karttunen,	Elsa
Kekonen,	Salla
Kuha,	Saija
Laivamaa,	Alisa
Ranua,	Jere
Romppainen,	Pihla
Sarajärvi,	Mira
Sarajärvi,	Reetta
Sääskilahti,	Iida
Vaarala,	Annika
Waaraniemi,	Rebecca

Yhteensä 20

Toinen vuosikurssi

Ryhmänohjaaja: Eevi Juutinen

Impiö,	Martti
Kaikkonen,	Alisa
Keränen,	Aino
Lohi,	Jenni
Luokkanen,	Ossian
Pasanen,	Aapeli
Petäjäjärvi,	Matias
Ranua,	Arttu
Romppainen,	Elia
Romppainen,	Sara
Sammallahti,	Annika
Sarajärvi,	Vanessa
Takarautio,	Jose
Uusinarkaus,	Emma

Yhteensä: 14

Neljäs vuosikurssi

Ryhmänohjaaja: Anna Paso

Kilpimaa	Aada
Puominen	Anni
Sarajärvi	Elina

Yhteensä: 3

Kaikki yhteensä: 56

OPISKELIJAN TYÖJÄRJESTYSPOHJA

Nimi: _____

Ryhmä: _____

JAKSO	t.	MA	TI	KE	TO	PE	KURSSI	suorituspvm
	1.							
	2.							
	3.							
I	4.							
	5.							
	6.							
	7.							

JAKSO	t.	MA	TI	KE	TO	PE	KURSSI	suorituspvm
	1.							
	2.							
	3.							
II	4.							
	5.							
	6.							

JAKSO	t.	MA	TI	KE	TO	PE	KURSSI	suorituspvm
	1.							
	2.							
	3.							
III	4.							
	5.							
	6.							
	7.							

JAKSO	t.	MA	TI	KE	TO	PE	KURSSI	suorituspvm
	1.							
	2.							
	3.							
IV	4.							
	5.							
	6.							
	7.							

JAKSO	t.	MA	TI	KE	TO	PE	KURSSI	suorituspvm
	1.							
	2.							
	3.							
V	4.							
	5.							
	6.							
	7.							

RANUAN LUKIO
Aapiskuja 6 E
97700 RANUA
Puh. 040 867 0231
E-mail. lukio@ranua.fi

POISSAOLOANOMUS

Luvan korkeintaan kolmen koulupäivän poissaoloon myöntää ryhmänohjaaja ja sen ylimenevästä osasta päättää rehtori.

Opiskelijan nimi _____ ryhmä _____

Anon lupaa poissaoloon (käytä kohtaa a tai b)

a.

___/___ 20___ tunneilta (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7)

___/___ 20___ tunneilta (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7)

b.

ajanjaksolle

___/___ 20___ - ___/___ 20___ (___ päivää).

Poissaolon syy _____

Ranualla ___/___ 20___

Opiskelijan / alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajan allekirjoitus

POISSAOLOLUVAN MYÖNTÄMINEN

Lupa poissaoloon myönnetty ___/___ 20___

Ryhmänohjaajan / rehtorin / allekirjoitus

RANUAN LUKIO
 Aapiskuja 6 E
 97700 RANUA
 puh. 040 867 0231
 e-mail: lukio@ranua.fi

KOKEISIIN ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautumislomake on toimitettava kansliaan vähintään **kolme (3) päivää** ennen koetilaisuutta. Jokaista suoritusta varten täytetään oma lomake huolellisesti selvällä käsialalla.

Lomake palautetaan kysymysten ja vastausten kanssa kokeesta poistuttaessa valvojalle.

Hylätyn kurssin
uusintakoe Varsinainen kurssikoe Tenttimällä suoritettavan
kurssin koe

Hyväksytyn kurssin
uusintakoe

Koepäivämäärä _____ (uusintakokeen päivämäärä)

Oppiaine _____ **Kurssin numero (*** _____

Kurssin opettaja _____

Osallistuin kurssille edellisessä jaksossa Olen osallistunut kurssille
jaksossa nro _____

Opiskelijan nimi _____ Ryhmä _____

Osoite _____ Puh. _____

Lisätietoja

*) esim. ENA1

Paikka ja päivämäärä _____

Allekirjoitus _____

RANUAN LUKIO
Aapiskuja 6 E
97700 RANUA
puh. 040-8670231
e-mail: lukio@ranua.fi

ANOMUS POIKKEAVASTA OPINTOJEN SUORITTAMISESTA

Opiskelijan nimi _____	Opiskeluvuosi	1. _____
		2. _____
		3. _____
		4. _____

Anon seuraavaa poikkeusta opiskelujen suorittamiseen (perustelut kääntöpuolelle):

	Aine / kurssi	Opettajan lupa	Rehtorin lupa
1. KURSSIN SUORITTAMINEN TENTTIMÄLLÄ			

	Aine / kurssi	Opettajan lupa	Rehtorin lupa
2. KAHDEN KURSSIN SAMAN- AIKAINEN OPISKELU OSALLIS- TUMALLA VAIN OSAAN OPPI- TUNNEISTA			

Toimita lomake ensin aineenopettajalle ja sitten edelleen rehtorille.

Ranualla ____ / ____ 20____

 Opiskelijan allekirjoitus

RANUAN KUNTA
Sivistystoimi
Lukio

_____.____.20____

____ §

ASIA Muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukeminen

Ranuan lukion _____ vuosikurssin opiskelija _____
anoo seuraavia muissa oppilaitoksissa suorittamia kursseja hyväksyttäväksi lukion opinnoiksi:

Opintojen nimi: _____ Opintojen laajuus _____ Opintojen järjestäjä: _____
viikotunteina: _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Selvitys opinnoista on liitteenä.

Päiväys _____ . _____ .20____
allekirjoitus _____

PÄÄTÖS

Opinnot hyväksytään lukio-opinnoiksi ei hyväksytä

Hyväksytyt opintopistemäärät:

1. _____ opintopistettä
2. _____ opintopistettä
3. _____ opintopistettä
4. _____ opintopistettä

Ranualla _____ . _____ .20____
Petteri Mertala, rehtori

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kurssi/kurssit on merkitty opiskelijan opintosuorituksiksi _____ . _____ .20____

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Lapin aluehallintovirasto
Valitusaika 14 pv

Hakija, joka on tähän päätökseen tyytymätön, saa hakea muutosta valittamalla Lapin aluehallintovirastolta. Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valitus on toimitettava edellä mainitulle viranomaiselle ennen viraston aukioloajan päättymistä viimeistään 14. päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Omalla vastuulla valituksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Lapin aluehallintoviraston osoite: Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi.

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVÄNÄPITO

____/____.20____ tämä pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

TIEDOKSIANTO

Postitse

Luovutettu

KOULUJEN RUOKALISTA LUKUVUOSI 2024-2025

VK	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI
1	BROILERIKASTIKE RIISI JÄÄVUORI-ANASSALAATTI	NAKKIKEITTO TUORELISÄKE JUUSTO PEHMEÄ LEIPÄ	JAUHEMAKSAPI HVIT VOISULAKASTIKE PERUNAT KAALI-PUOLUKKASALAATTI	UUNIKALA PERUNAT JÄÄVUORI-KURKKU-PERSIKKASALAATTI	RIISIPUURO MANSIKKAKIISSILI TUORELISÄKE/H EDELMA PEHMEÄ LEIPÄ
2	ITALIANPATA LÄMMIN KASVISLISÄKE KAALI-KURPITSASALAATTI	KINKKUKIUSAUSS RAEJUUSTO JÄÄVUORI-VESIMELONISALAATTI	TUHTI BROILERIKASVISKEITTO TUORELISÄKE JUUSTO PEHMEÄ LEIPÄ	KALAPUIKOT TARTARKASTIKE PERUNAT PUNAJUURI-OMENASALAATTI	LIHAKEITTO TUORELISÄKE/H EDELMA PEHMEÄ LEIPÄ
3	PASTAKASTIKE SPAGETTI KAALI-PERSIKKASALAATTI	MANNAPUURO KARJALANPIIRAKKA LEIKKELE TUORELISÄKE	BROILERIPYÖRYKÄT CURRYKASTIKE PERUNAT JÄÄVUORI-TOMATTISALAATTI	TONNIKALAPASTAVUOKA PORKKANARASTE	MAKKARAKEITTO TUORELISÄKE/H EDELMA PEHMEÄ LEIPÄ
4	TOMAATTINEN BROILERIKASTIKE PASTA LÄMMIN KASVISLISÄKE KAALI-VIHANNESSALAATTI	KALAMUREKEPI HVIT TARTARKASTIKE PERUNAT TUORESALAATTI/ PUNAJUURISALAATTI	JAUHELIIHAKEITTO JUUSTO TUORELISÄKE PEHMEÄ LEIPÄ	UUNIMAKKARA PERUNASOSE SINAPPIKURKKUSALAATTI KAALIRAASTE	KIRJLOHIKEITTO TUORELISÄKE/H EDELMA PERUNARIESKA
5	LIHA-PERUNAS OSELAATIKKO PUNAJUURIVIIPALEET TUORESALAATTI	KAHDENKALAN KEITTO TUORELISÄKE PEHMEÄ LEIPÄ	BROILERI-KASVISKIUSAUS KREIKKALAINENSALAATTI	PINAATTIOHUKAISET KANAMUNAKASTIKE PERUNAT JÄÄVUORI-PORKKANAPERSIKKASALAATTI	LAPINPOJANKEITTO TUORELISÄKE/H EDELMA PEHMEÄ LEIPÄ
6	NAKKIKASTIKE PERUNAT PORKKANA-ANASSALAATTI	KIRJLOHIKIUSAUS PUNAJUURIVIIPALEET JÄÄVUORI-TOMATTISALAATTI	KELTAINEN KANAKEITTO TUORELISÄKE/H EDELMA PEHMEÄ LEIPÄ	LIHAPYÖRYKÄT PERUNASOSE JÄÄVUORI-KURKKU-TOMATTISALAATTI	HERNEKEITTO TUORELISÄKE MAKSAMAKKARA PEHMEÄ LEIPÄ

RUOKALISTAMUUTOKSET OVAT MAHDOLLISIA
ATERIOILLA TARJOTAAN LISÄKSI LEIPÄÄ, LEIPÄRASVAA JA MAITOA/PIIMÄÄ